

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑) แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ประเทศคือ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประชาชนอยู่ดี กินดี มีความสุข บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และการบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๑.๑ การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุข ให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง โดย (๑) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา (๒) การพัฒนาและเสริมสร้าง

ความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ (๓) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติ มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และ (๔) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็น ปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

๑.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกัน ไม่ให้ปัญหาใหม่เกิดขึ้น โดย (๑) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน (๒) การติดตาม ฝ้าระวัง ป้องกัน และ แก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ (๓) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ และ (๔) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบก และทางทะเล

๑.๓ การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง โดย (๑) การพัฒนาระบบงานข่าวกรอง แห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ (๒) การพัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงาน ความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับ ภัยคุกคามได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบและทุกระดับ และ (๓) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหาร จัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

๑.๔ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน โดย (๑) การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ (๒) การเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และ (๓) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

๑.๕ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดย (๑) การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม ฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบ องค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม (๒) การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ และ (๓) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นให้ ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และมีขีดความสามารถ ในการแข่งขันสูงขึ้น โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่

๒.๑ การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย (๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (๒) เกษตรปลอดภัย (๓) เกษตรชีวภาพ (๔) เกษตรแปรรูป และ (๕) เกษตรอัจฉริยะ

๒.๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย (๑) อุตสาหกรรมชีวภาพ (๒) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร (๓) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ (๔) อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ และ (๕) อุตสาหกรรมความมั่นคง ของประเทศ

๒.๓ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญ ของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง

ประกอบด้วย (๑) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (๒) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (๓) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพความงาม และแพทย์แผนไทย (๔) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และ (๕) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

๒.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้าน โครงข่ายคมนาคมพื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยีตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดย (๑) เชื่อมโยง โครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ (๒) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (๓) เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ (๔) พัฒนา โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ (๕) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

๒.๕ พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย (๑) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ (๒) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน (๓) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด (๔) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และ (๕) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ สังคมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ประกอบด้วย ๗ ประเด็น ได้แก่

๓.๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย (๑) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (๒) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (๓) การสร้างความเข้มแข็ง ในสถาบันทางศาสนา (๔) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชน เป็นฐาน (๕) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (๖) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชน ในการปลูกฝัง ค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (๗) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (๑) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (๒) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ (๓) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (๔) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

๓.๓ ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งเน้นผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย (๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ (๒) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ (๓) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบ บริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท (๔) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (๕) การสร้างความตื่นตัว ให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และ ประชาคมโลก (๖) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ (๗) การสร้างระบบ การศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

๓.๔ การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย (๑) การพัฒนาและส่งเสริม พหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อตั้งแต่ระดับปฐมวัย (๒) การสร้างเส้นทาง อาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงานและระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และ (๓) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศ ให้มาสร้างและ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

๓.๕ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดย (๑) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ (๒) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี (๔) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และ (๕) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

๓.๖ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดย (๑) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย (๒) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (๓) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และ (๔) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๓.๗ การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ โดย (๑) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต (๒) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ (๓) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (๔) การพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับเพื่อความเสมอภาค และเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ได้แก่

๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดย (๑) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก (๒) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค (๓) กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร (๔) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน (๕) สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะ และทุกกลุ่ม (๖) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง (๗) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และ (๘) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

๔.๒ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี โดย (๑) พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค (๒) กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ (๓) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัยให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต (๔) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาคกลุ่มจังหวัด (๕) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ (๖) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

๔.๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย (๑) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ (๒) การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (๓) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน (๔) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม (๕) สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม และ (๖) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

๔.๔ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดย (๑) ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ (๒) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง (๓) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชนและ (๔) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่ออนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล การฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ การใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ การยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ได้แก่

๕.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย (๑) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๒) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด (๓) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ (๔) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๕) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

๕.๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย (๑) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล (๒) ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ (๓) ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบาย การจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ อย่างเป็นองค์รวม และ (๔) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเล ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๓ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดย (๑) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (๒) มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๓) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน และ (๔) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

๕.๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย (๑) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศ อย่างเป็นเอกภาพ (๒) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบทเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน (๓) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล (๔) สงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรมอัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน (๕) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่นและ (๖) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมและยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

๕.๕ พัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย (๑) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (๒) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล (๓) พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศและส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๔) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และ (๕) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

๕.๖ ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดย (๑) ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย (๒) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบ ยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม (๓) จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และ (๔) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อให้ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดยภาครัฐมีขนาดเล็ก กลม พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความโปร่งใส ปลอดภัย ยุติธรรม และประพฤติมิชอบ กระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ ประกอบด้วย ๘ ประเด็น ได้แก่

๖.๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดย (๑) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากล และเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค และ (๒) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาประยุกต์ใช้

๖.๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดย (๑) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (๒) ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และ (๓) ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

๖.๓ ภาครัฐมีขนาดเล็ก กลม เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดย (๑) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม (๒) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และ (๓) ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

๖.๔ ภาครัฐมีความทันสมัย โดย (๑) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และ (๒) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

๖.๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดย (๑) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม และ (๒) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

๖.๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัย ยุติธรรม และประพฤติมิชอบ โดย (๑) ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ (๒) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม

จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต (๓) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาดเป็นธรรม และตรวจสอบได้ และ (๔) การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

๖.๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น โดย (๑) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง (๒) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และ (๓) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้อกฎหมาย

๖.๘ กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค โดย (๑) บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม (๒) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีบทบาทเชิงรุก ร่วมกันในทุกชั้นตอนของการค้นหาความจริง (๓) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญาและปกครองมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน (๔) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม และ (๕) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

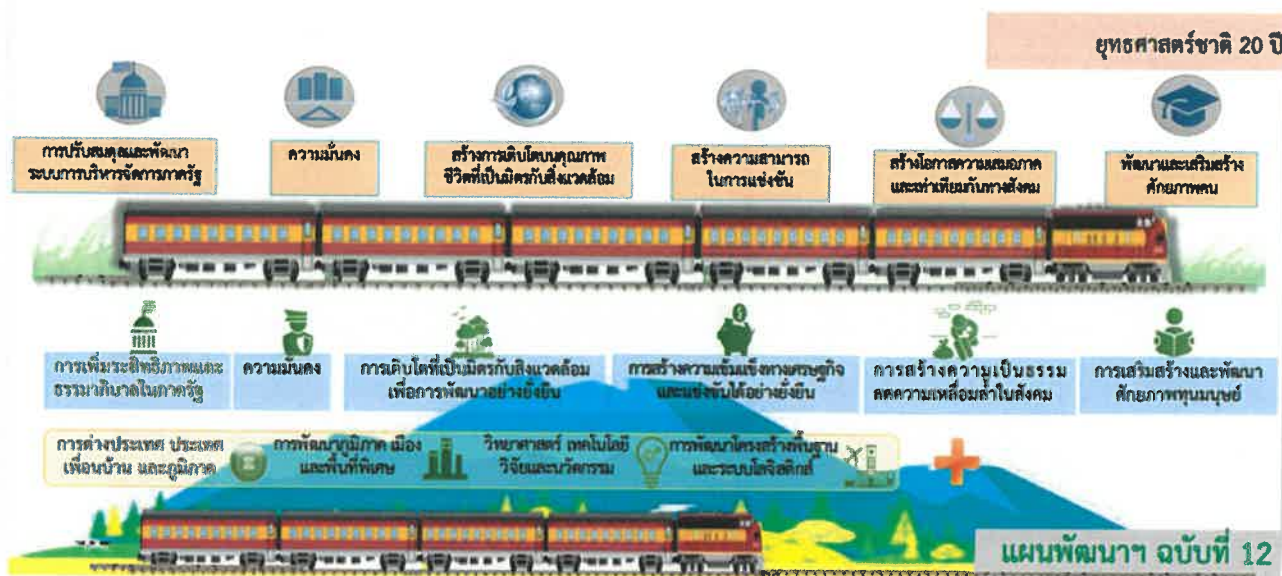
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ - ๑๑ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

- ๑. การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ๒. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- ๓. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ๔. ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๕. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน
- ๖. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย
- ๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ๘. ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
- ๙. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
- ๑๐. ยุทธศาสตร์การต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค

6-6-4 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สู่ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

๒.๒ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒.๒.๑ โอกาสและความเสี่ยงของประเทศไทยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เป็นแผนพัฒนาฯ ฉบับแรกที่เริ่มต้นกระบวนการยกร่างกรอบแผนภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและจะมีผลในการใช้เป็นกรอบเพื่อกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิบัติการในช่วง ๕ ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักนำทางในการขับเคลื่อนและวางแผนการพัฒนาประเทศ ไปสู่การบรรลุเป้าหมายในมิติต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม ในช่วงเวลาที่ทั่วโลกรวมถึงประเทศไทยอยู่ในสภาวะที่ต้องเผชิญกับความท้าทายจากภายนอกและภายในประเทศที่มีความผันแปรสูงและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต ทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และข้อจำกัดของโครงสร้างภายในประเทศที่ยังคงรอการปรับปรุงแก้ไขในหลายมิติ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะต่อไปจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยภายนอกและภายใน ตลอดจนผลจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อโครงสร้างและองค์ประกอบของประเทศในทุกมิติ เพื่อนำมาประมวลผลประกอบการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งไปในอนาคต บนหลักปรัชญาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นในการที่จะนำพาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่เศรษฐกิจเติบโต สังคมก้าวหน้า ควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลในระยะยาว เพื่อให้ประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์โอกาสจากทั้งความท้าทายภายนอกและสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน สามารถบรรลุเป้าหมายในระยะ ๒๐ ปี ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้

การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี ที่คำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนนโยบายแห่งรัฐ รวมถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและโลกเพื่อนำมากำหนดเป็นทิศทางการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม นอกจากจะต้องคำนึงถึงความสำคัญของมิติการพัฒนาต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อภาพรวมของประเทศ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนการพัฒนาเชิงพื้นที่และความสามารถในการแข่งขันของประเทศแล้ว การประมวลกระบวนการทัศน์หลักเพื่อสังเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่ประเทศไทยควรให้ความสำคัญและเป็นจุดมุ่งเน้นในระยะของแผนพัฒนาฯ ยังเป็นเงื่อนไขที่มีนัยสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยแผนที่มีกระบวนการทัศน์หลักซึ่งมีจุดเน้นชัดเจนจะช่วยสนับสนุนให้การพัฒนาประเทศในแต่ละมิติที่สำคัญได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนบนเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน ในขณะที่เดียวกันยังเอื้อประโยชน์ต่อการติดตามตรวจสอบและประเมินผลความสำเร็จของแผนเพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการและวิธีการดำเนินงานให้บรรลุผลลัพธ์ที่มุ่งหวังได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ รวมถึงภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งระดับกลุ่มอาชีพและระดับภาค ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทิศทางและประเด็นการพัฒนาที่ประเทศไทยควรให้ความสำคัญในระยะของแผนพัฒนาฯ และนำมาสู่การสังเคราะห์ประเด็นกลยุทธ์การพัฒนาที่ประเทศไทยควรมุ่งเน้นดำเนินการในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อนำพาประเทศไปสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

๒.๒.๒ หลักการและแนวคิดของ (ร่าง)แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

(ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีจุดหมายสูงสุดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยมุ่งหวังให้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ทำหน้าที่เป็นกลไกในการชี้ประเด็นที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี และเพื่อผลักดันให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนสู่ความเจริญเติบโตที่ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน โดย (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของการพัฒนาบนพื้นฐานของแนวคิดที่สำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

(๑) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะหลักพอประมาณและมีเหตุผล ด้วยการกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพ ฐานทางทรัพยากร และฐานทางวัฒนธรรมของพื้นที่ และการสร้างความสมดุลในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม ควบคู่กับการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี โดยการปรับเปลี่ยนองคาพยพในมิติต่าง ๆ ให้เท่าทันและสอดคล้องกับพลวัตและบริบทใหม่ของโลก และการสร้างความสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเอง

(๒) แนวคิด Resilience ซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการลดความเปราะบางต่อความเปลี่ยนแปลง ทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ การสร้างความพร้อมของประเทศในการรับมือและปรับตัวให้อยู่รอดได้ในสภาวะวิกฤติ พร้อมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงหรือการพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส เพื่อสร้างการเติบโตที่มีคุณภาพและยั่งยืน

(๓) เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยการมุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาสที่จะใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี รวมถึงการมุ่งส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

(๔) โมเดลเศรษฐกิจ BCG ซึ่งเป็นแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจใน ๓ รูปแบบควบคู่กัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว โดยอาศัยฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของประเทศอันประกอบด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม พร้อมกับการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อผลักดันให้ประเทศมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และสามารถกระจายรายได้ โอกาสและความมั่งคั่งได้อย่างทั่วถึง

นอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังคำนึงถึงเงื่อนไขและข้อจำกัดของการพัฒนาประเทศที่สืบเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ซึ่งจะส่งผลให้บริบทของประเทศและของโลกเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

๒.๒.๓ วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

การวางกรอบการพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีความมุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อทุนแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้งการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงและคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้กำหนดเป้าหมายหลักจำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย

๑) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญให้สูงขึ้น และสามารถตอบโจทย์พัฒนาการของเทคโนโลยีและสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมเตรียมพร้อมกำลังคนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เอื้อต่อการปรับ

โครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งพัฒนาหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยลดความเหลื่อมล้ำทั้งในเชิงรายได้ ความมั่นคง และโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจ สนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๔) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน โดยปรับปรุงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิต และบริโภคให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ แก้ไขปัญหามลพิษสำคัญด้วยวิธีการที่ยั่งยืน โดยเฉพาะมลพิษทางอากาศ ขยะ และมลพิษทางน้ำ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในระยะยาว

๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยการสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลา มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล

โดยตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาในภาพรวมในแต่ละเป้าหมายหลัก มีดังนี้

เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	สถานะปัจจุบัน	ค่าเป้าหมาย
1. การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม	รายได้ประชาชาติต่อหัว	7,050 เหรียญสหรัฐ ในปี 2563	8,800 เหรียญสหรัฐ ภายในปี 2570
2. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่	ดัชนีการพัฒนามนุษย์	0.777 (การพัฒนามนุษย์ระดับสูง) ในปี 2562	0.820 (การพัฒนามนุษย์ระดับสูงมาก) ภายในปี 2570
3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม	ความแตกต่างของความเป็นอยู่ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงสุดร้อยละ 10 และต่ำสุดร้อยละ 40 (Top 10 / Bottom 40)	5.66 เท่า ในปี 2562	ต่ำกว่า 5 เท่า ภายในปี 2570
4. การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานในปี 2563 ลดลงร้อยละ 16 จากการปล่อยในกรณีปกติ	การปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวม (สาขาพลังงานและขนส่ง/อุตสาหกรรม/การจัดการของเสีย) ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 จากการปล่อยใน

เป้าหมายหลัก	ตัวชี้วัด	สถานะปัจจุบัน	ค่าเป้าหมาย กรณีปกติ ภายในปี 2570
5. การเสริมสร้าง ความสามารถของ ประเทศในการรับมือ กับความเสี่ยงและ การเปลี่ยนแปลง ภายใต้บริบทโลกใหม่	ดัชนีรวมสะท้อนความสามารถ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัดย่อย คือ		
	1) ชีตความสามารถของการปฏิบัติ ตามกฎหมายระหว่างประเทศ และการเตรียมความพร้อม ฉุกเฉินด้านสุขภาพ	ร้อยละ 85 เมื่อปี 2563	ร้อยละ 90 โดยสมรรถนะหลักแต่ละ ด้านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ภายในปี 2570
	2) อันตรกความเสี่ยงด้านภูมิอากาศ	อันดับเฉลี่ย 5 ปี (2558-2562) เท่ากับ 36.8	อันดับเฉลี่ย 5 ปี (2566-2570) ไม่ต่ำกว่า 40
	3) อันตรกความสามารถในการ แข่งขันด้านดิจิทัล	อันดับที่ 39 ในปี 2563	อันดับที่ 33 ภายในปี 2570
	4) อันตรกประสิทธิภาพของรัฐบาล	อันดับที่ 20 ในปี 2564	อันดับที่ 15 ภายในปี 2570

๒.๒.๔ หมายเหตุการพัฒนา

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลากหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดหมายเหตุการพัฒนา จำนวน ๑๓ รายการ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปีของแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ โดยหมายเหตุการพัฒนาทั้ง ๑๓ ประการมีที่มาจาก การประเมินโอกาสและความเสี่ยงของไทยในการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งได้มีการพิจารณาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ รวมถึงผลการพัฒนาในประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา

ทั้งนี้ หมายเหตุการพัฒนาที่กำหนดขึ้นเป็นประเด็นที่มีลักษณะเชิงบูรณาการ ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ทำให้หมายเหตุแต่ละประการสามารถสนับสนุนเป้าหมายหลักได้มากกว่าหนึ่งข้อ โดยหมายเหตุทั้ง ๑๓ ประการแบ่งออกได้เป็น ๔ มิติ ดังนี้

๑) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

- หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- หมายเหตุที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
- หมายเหตุที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
- หมายเหตุที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน

๒) มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๓) มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔) มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์ การพัฒนาแห่งอนาคต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน ความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่การพัฒนา กับเป้าหมายหลัก

๓) แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๓.๑ แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ “เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศ และเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้าและการท่องเที่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ชายแดน

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล โดยการสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปลูก การบำรุงรักษา พัฒนayangสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และลดต้นทุนการผลิต และการเก็บเกี่ยวผลผลิต รวมทั้งการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิต

๑.๒) พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาลาดกลางสินค้าเกษตร โดยเฉพาะ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงราคา และศูนย์กลางการซื้อขายในพื้นที่ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าทั้งระบบ Online และ Offline

๑.๓) ส่งเสริมให้เกษตรกรกรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เป็นเกษตรปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาดร่วมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจหลักของภาค (ยางพาราและปาล์มน้ำมัน) และการทำปศุสัตว์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคารวมทั้งเสริมสร้างความรู้ ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ(Smart Farmer) และยกระดับเกษตรกรรายย่อยไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ (Smart Entrepreneur)

๒) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส โดยพัฒนาเพื่อยกระดับศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นศูนย์กระจายพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการฟาร์ม (Good Agriculture Practice : GAP และ Code of Conduct : CoC) รวมทั้งกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพมีสุขอนามัยที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎและกติกาสากล ตลอดจน การพัฒนาระบบตลาดรวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายและได้มาตรฐานสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญให้กับภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๓) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพ และเพิ่มรายได้ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุกรรมดี และกระจายสัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร การส่งเสริมและขยายการเลี้ยงไก่เบตง โคเนื้อ และแพะ ให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ สนับสนุนโรงฆ่าแหละที่ได้มาตรฐาน ถูกหลักสุขอนามัย และส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ นมแพะพาสเจอร์ไรส์ ไอศกรีม และเครื่องสำอาง รวมทั้งสนับสนุน

การเลี้ยงปศุสัตว์ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตมุสลิมให้เป็นวัตถุประสงค์สำหรับแปรรูปที่ได้มาตรฐานฮาลาล และมาตรฐานสากลเพื่อบริโภคในท้องถิ่นและส่งออก

๔) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์ม อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่าย ในรูปแบบคลัสเตอร์ และบริหารจัดการร่วมกันในรูปเกษตรแปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิต และร่วมกัน จัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบัน เกษตรกร และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต และเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ เกษตรแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายจากภัยพิบัติ และความเสียหายกรณีเกิดโรคระบาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของ ตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุน ที่เป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ Startup และการพัฒนาความเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวพระราชรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

๕) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพ และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต ภาคการเกษตร โดยการส่งเสริมการนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในการผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยี ฐานชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและ เทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตรโดยการใช้ เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อรักษาคุณภาพสินค้า รวมทั้งการสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่หลากหลาย

๖) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบ ทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่นและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมในการผลิตบรรจุภัณฑ์ การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งนำเสนอ เรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างตราสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จาก เอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ อาทิ ไร่เบตง และ ปลาภูเขา รองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ในระดับประเทศ และส่งออกไปยังตลาดโลก

๗) พัฒนาพื้นที่อำเภอหนองจิกต่อเนื่องอำเภอเมืองปัตตานี ให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเกษตร แปรรูปปาล์ม น้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และการเพาะเลี้ยงชายฝั่งและอุตสาหกรรมแปรรูปประมงที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมโดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ในพื้นที่นิคม อุตสาหกรรมหนองจิกและนิคมอุตสาหกรรมบานา ส่งเสริมการทำประมงและการแปรรูป ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนผู้ประกอบการให้มาลงทุนในพื้นที่โดยการให้สิทธิพิเศษ มาตรการทางการเงิน และการคลัง

๘) พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำเพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจและสร้าง ความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำในลุ่มน้ำหลัก และพัฒนา ระบบโครงข่ายน้ำของภาค (ลุ่มน้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และลุ่มน้ำบางนรา) พัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพ ระบบกักเก็บน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย รวมทั้งจัดการคุณภาพน้ำ

ในแหล่งน้ำตามธรรมชาติให้มีความสะอาดและเหมาะสมสำหรับการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่เพื่อการอุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำเพื่อกระจายประโยชน์ที่เป็นธรรมกับทุกภาคส่วน ๙) สนับสนุนการปรับปรุงท่าเทียบเรือปัตตานีให้มีมาตรฐาน สามารถรองรับการขนส่งสินค้า Feeder ไปยังท่าเรือของมาเลเซียและอินโดนีเซีย ได้ปรับปรุงร่องน้ำเพื่อรองรับเรือขนาดใหญ่สำหรับท่าเรือปัตตานีและท่าเรือจังหวัดนราธิวาส การก่อสร้างคันกันคลื่น พัฒนาระบบการให้บริการ ด้าน การขนส่งทางเรือและระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐานและส่งเสริมการใช้ท่าเรือในเชิงพาณิชย์ รวมทั้ง การบริหารจัดการท่าเรือแบบมีส่วนร่วมจากชุมชนโดยรอบในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการเดินทางเรือสินค้าตามแนวชายฝั่งมีการเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑๐) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการผลิตและบริการในพื้นที่และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากรเกษตร และทรัพยากรชีวภาพ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการจัดระเบียบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อ การกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสมและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาเมืองสุโขทัย-ลพบุรี และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่ และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด่านชายแดนให้เพียงพอและได้มาตรฐาน รวมทั้งพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายแดน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงเข้าสู่ด่านให้มีมาตรฐาน การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการอำนวยความสะดวก ด้านการค้า และการขนส่งระหว่างประเทศจัดระเบียบการใช้พื้นที่บริเวณด่านชายแดนชุมชนและพื้นที่หลังด่านให้เหมาะสม อาทิ โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลกบริเวณด่านชายแดนสุโขทัย-ลพบุรี และด่านชายแดนตากใบ และเร่งรัดการก่อสร้างด่านชายแดนบูเกตา รวมทั้งการจัดหาที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคต

๒) พัฒนาโครงข่ายคมนาคมให้มีความเชื่อมโยงและมีมาตรฐานทั้งทางบก และทางอากาศ อาทิ ทางบก พัฒนาโครงข่ายถนนสายหลัก สายรอง และการขนส่งทางรางให้มีมาตรฐาน และมีความปลอดภัย สามารถเชื่อมโยง และอำนวยความสะดวกในการเดินทางและการขนส่งสินค้าได้ทุกระบบ อาทิ สายนราธิวาส-สุโขทัย-ลพบุรี สายเมืองยะลา-เบตง รวมทั้งพัฒนาและสร้างความร่วมมือในการเชื่อมโยงการเดินทาง การขนส่งสินค้า และการท่องเที่ยวจากสถานีรถไฟสุโขทัย-ลพบุรี เชื่อมต่อไปยังประเทศมาเลเซีย และวางระบบการกำกับดูแลการขนส่งให้มีมาตรฐานความปลอดภัย ทางอากาศ ปรับปรุงท่าอากาศยานนราธิวาส และการก่อสร้างสนามบินเบตงให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายรองรับปริมาณความต้องการเดินทางและขนส่งสินค้าทางอากาศและสนับสนุนการพัฒนาเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งชายแดน และการเดินทางท่องเที่ยวเมืองเบตงกับแหล่งเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรมของพื้นที่ตอนในของภาค เมืองเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน (ปีนัง โกตาบารู รัฐกลันตัน) และแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงของประเทศ

๓) พัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค โดยการจัดทำแผนแม่บทเชิงพื้นที่ เพื่อเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาค พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบบริการ

สาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้ครอบคลุมและทั่วถึง เพียงพอกับความต้องการของประชาชน สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะ เพื่อสนับสนุนการต่อยอดการพัฒนาฐานเศรษฐกิจเดิม ได้แก่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอุตสาหกรรมเกษตรครบวงจรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งวางแผนการสงวนและเพิ่มพื้นที่สีเขียว เพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่ เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคมและการบริการให้กับพื้นที่โดยรอบ สามารถลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทุกกลุ่มเพื่อเตรียมพร้อมจังหวัดยะลาให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคในช่วงปีที่ ๑๖ - ๒๐

๔) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยปรับปรุงภูมิทัศน์ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เพียงพอและได้มาตรฐาน มีความปลอดภัยควบคู่กับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และจัดเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพโดยเฉพาะชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นอย่างเป็นระบบ เพื่อลดอัตราการถูกคุกคามของสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ใกล้จะสูญพันธุ์ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยเน้นการส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วมและการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ใช้ความโดดเด่นของสังคมพหุวัฒนธรรม อาทิ การท่องเที่ยวเมืองเก่าจังหวัดปัตตานี เมืองเก่าจังหวัดยะลา และเมืองเก่าจังหวัดนราธิวาส การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสู่ศูนย์ศึกษาและเรียนรู้ธรรมชาติระดับประเทศ (ป่าฮาลา-บาลา) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริการ เช่น ที่พัก มัคคุเทศก์ เป็นต้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและการสร้างเครือข่ายบริหารจัดการและเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกภาคและประเทศเพื่อนบ้าน (เบตง-ป็นัง) (สุโหลงโก-ลก - โกตาบารู รัฐกลันตัน)

๕) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดนและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องการท่องเที่ยว อาทิ การบำบัดรักษาทางการแพทย์ด้วยสมุนไพรและน้ำพุร้อน (อำเภอเบตง) โดยพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการให้บริการสู่สากลที่คำนึงถึงความสะอาด สวยงาม และมาตรฐานสุขอนามัย บริการ ด้านการศึกษา และศูนย์ดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ (Nursing Home Care) รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดน (เบตง) เมืองการค้าชายแดน (สุโหลงโก-ลก) โดยพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและได้มาตรฐาน อาทิ ไฟฟ้าที่เพียงพอ และโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์สนับสนุนความปลอดภัยนักท่องเที่ยว สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจบริการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่คุณค่า รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยว

๖) พัฒนาและส่งเสริมธุรกิจการค้าชายแดน โดยการจัดหาที่ดินรองรับการพัฒนาการค้าชายแดน และการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรเมืองชายแดน และกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่เหมาะสมให้กับผู้ประกอบการ

๗) เร่งรัดการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาสให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของภาคเพื่อรองรับการค้าการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการรวมทั้งโครงข่ายคมนาคมขนส่ง และระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงทั้งระบบถนน ระบบราง รวมทั้งทางน้ำและทางอากาศ กับพื้นที่โดยรอบและประเทศเพื่อนบ้าน และระบบจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุน การลงทุน การให้สิทธิประโยชน์ทั้งด้านภาษี และมีใช้ภาษีในระดับเหมาะสมเพื่อจูงใจให้กับนักลงทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของศูนย์บริหารแบบเบ็ดเสร็จ กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมเป้าหมายและกิจกรรม

ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนและยกระดับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) พัฒนาและสนับสนุนทักษะฝีมือแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดทั้งในพื้นที่และต่างประเทศ ทั้งทักษะฝีมือ ทักษะด้านเทคโนโลยี และทักษะด้านภาษาเพื่อรองรับการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาทักษะแรงงานที่ขาดแคลนในพื้นที่เพื่อทดแทนการนำเข้าแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ การจัดตั้งศูนย์ฝึกแรงงานประมง สนับสนุนผู้ประกอบการจ้างงานสำหรับผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะแรงงานในพื้นที่และสนับสนุนแรงงานที่มีทักษะเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

๒) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสนับสนุนการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ โดยสร้างโอกาสในการเรียนระดับอาชีวศึกษาที่มีการพัฒนาทักษะการทำงานพร้อมการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง สำหรับอุตสาหกรรม New Growth Engine เพื่อรองรับอุตสาหกรรมไทยแลนด์ ๔.๐ และสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพในทุกกระดับ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่สามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาที่ทันสมัย อาทิ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CIA) บทเรียนออนไลน์ E-learning หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ Electronic Book : E-Book ห้องเรียนเสมือนจริง (Visual Classroom) และสื่อหลายมิติ เป็นต้น เพื่อยกระดับการศึกษา ขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนในชุมชน รวมทั้งการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ระบบและตามอัครยาชัย ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีให้ครอบคลุมและทั่วถึง เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ให้สามารถพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพของชุมชน และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต

๓) ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของประชาชนทุกวัย โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดโรค การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของสตรีตั้งครรภ์และทักษะการเลี้ยงดูทารก เพื่อป้องกันและลดอัตราการตายของมารดาและทารกหลังการคลอดในพื้นที่ การพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของสถานพยาบาลในชุมชน พัฒนาระบบบริการ ปฐมภูมิให้มีคุณภาพ และเชื่อมโยงถึงชุมชนและครัวเรือน พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน และระบบส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการขยายการให้บริการ การสนับสนุนกิจกรรม สุขภาวะให้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ด้านการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนให้กีฬากลายเป็นวิถีชีวิต รวมถึงการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมสูงวัย และสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรค ตลอดจนถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมการรักษาโรคโดยใช้แพทย์ปัจจุบัน ควบคู่กับการพัฒนาการแพทย์ทางเลือกที่ใช้ภูมิปัญญาแพทย์พื้นบ้าน และกวรวจัดตั้งศูนย์ผลิตสมุนไพรของภาคเพื่อพัฒนาพืชสมุนไพรของท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานผลิต อาทิ ขมิ้นชัน มะขามแขก ชุมเห็ดเทศ เถาวัลย์เปรียง และเพชรสังฆาต เป็นต้น

๔) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน อาทิ เครื่องแต่งกายมุสลิม สินค้า OTOP โดยใช้ภูมิปัญญาและกลไกประชารัฐ ในการสนับสนุนความรู้ในออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิต และการจัดการตลาด รวมทั้งสร้างเอกลักษณ์ของสินค้า ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มช่องทางการตลาด และสนับสนุนการตลาดโดยผ่านระบบพาณิชย์

อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) การพัฒนาการท่องเที่ยววันวิถี โดยตั้งภูมิปัญญาชุมชน วิถีชีวิตต่อยอด การพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นของฝากของที่ระลึกเชื่อมโยงการท่องเที่ยววิถีชุมชนของแต่ละท้องถิ่น เพื่อสร้างงานเพิ่มรายได้ รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนเพื่อสร้างมั่นคง ด้านพลังงาน และลดต้นทุนการผลิต

๕) สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม โดยสร้างความเข้าใจและการยอมรับ ในการอยู่ร่วมกันของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อนุรักษ์ พื้นฟูและรักษาอัตลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่นที่หลากหลาย สนับสนุนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนาเพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่งดงามให้แก่ประชาชน สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในภาค

กรอบแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑) บทบาทของภาค ภาคใต้ชายแดนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวเมืองชายแดน จากความได้เปรียบกายภาพที่ตั้งเชื่อมโยงการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวเมืองชายแดน จากความได้เปรียบกายภาพที่ตั้งเชื่อมโยงกับภาคใต้และประเทศมาเลเซีย มีเมืองชายแดนเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญ ๒ เมืองหลัก คือ เมืองเบตงและเมืองสุโขทัย-ลก และเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญ อย่างพารา ปาล์ม น้ำมัน และไม้ผล และอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นต้นและขั้นกลางเพื่อการส่งออก เป็นแหล่งทำการประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง และอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามจึงมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและผลไม้และอาหารพื้นถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ มีสังคมแบบพหุวัฒนธรรม (Multicultural society) ซึ่งสามารถนำความโดดเด่นของวิถีความเป็นอยู่มาต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากความไม่ปลอดภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบและปัญหาความยากจนและคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ รุนแรงที่สุดของประเทศ

๒) ทิศทางการพัฒนาภาค การพัฒนาภาคใต้ชายแดน มุ่งเน้นการพัฒนาสู่ “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก บนฐานทรัพยากรที่สมดุลควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุข โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน

(SB Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา PEACE ได้แก่ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าหลักเป็นสินค้ามูลค่าสูงเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะยางพารา และปาล์มน้ำมัน (P: Para Rubber and Palm Product Development) พัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ-วัฒนธรรม (E: Eco-tourism) และพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นอัตลักษณ์ให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง (A: Agro-based Industries) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนสู่สังคมสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม (C: Calm) และพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน (E: Economic Linkage)

๓) เป้าหมายรวม

๓.๑ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดนขยายตัวเพิ่มขึ้น

๓.๒ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคใต้

ชายแดนลดลง

๔) แนวทางการพัฒนา

๔.๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตรเป็นสินค้ามูลค่าสูง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหลัก ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาตลอดห่วงโซ่การผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าที่มีมาตรฐานความปลอดภัยระดับสากล

(๒) แปรรูปเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนการวิจัยพัฒนานวัตกรรม การสนับสนุนการแปรรูปเพิ่มมูลค่าจนถึงผลิตภัณฑ์สินค้าปลายน้ำที่ได้มาตรฐานสากลและเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม การแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรหลักของภาคให้เป็นสินค้ามูลค่าสูงพัฒนาสินค้าไม้ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพาราให้มีมาตรฐาน

(๓) ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของภาค โดยขยายการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ เป็นสินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน โดยใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีในกระบวนการการผลิต การเก็บเกี่ยวผลผลิต และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้า สร้างแบรนด์สินค้าอัตลักษณ์เรื่องราวหรืออัตลักษณ์แหล่งกำเนิด คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์และสินค้าที่มีความโดดเด่นเพื่อเป็นสินค้ามูลค่าสูง สนับสนุนการขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ การสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรและชุมชนที่มีอัตลักษณ์พื้นที่ถิ่น ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคสินค้าอัตลักษณ์ในระดับประเทศและการส่งออก

(๔) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและบริเวณแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาการทำประมงและชาวประมง สนับสนุนการทำประมงทะเลที่เป็นไปตามมาตรฐานและกฎกติกาสากล พัฒนาผลผลิตสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

(๕) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุกรรมดี และกระจายสัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร การส่งเสริมและขยายการเลี้ยงปศุสัตว์ที่ความเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและภูมิสังคม มีปริมาณเพียงพอต่อการบริโภค และแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มที่ได้มาตรฐานฮาลาลและมาตรฐานสากลเพื่อบริโภคในท้องถิ่นและส่งออก

(๖) พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร และสร้างมาตรฐานคุณภาพสินค้าเป็นมาตรฐานสากล เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงราคาและศูนย์กลางการซื้อขายในพื้นที่โดยพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศส่งเสริมการจำหน่ายสินค้า ระบบ Online ให้กับเกษตรกรผู้ผลิตโดยตรง Outlet farm ขยายตลาดใหม่ ๆ

(๗) ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เป็นเกษตรปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการบริโภค ในครัวเรือนเพื่อพึ่งพาตนเองและสอดคล้องกับความต้องการตลาด

(๘) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์ม อย่างเป็นระบบ และสนับสนุนการสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง พัฒนากลุ่ม เกษตรกรรุ่นใหม่เป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจ การเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบคลัสเตอร์และบริหารจัดการร่วมกันในรูปเกษตร แปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิต สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบันเกษตรกร และเครือข่ายวิสาหกิจ ชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม และทั่วถึง

๔.๒ พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับ พื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ ของภาคใต้ชายแดน โดยมีแนวทาง ได้แก่

(๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาเมืองชายแดน และเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค ให้เพียงพอและได้มาตรฐาน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด่านชายแดน พื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายแดนและเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ ให้เพียงพอและได้มาตรฐาน

(๒) ยกระดับการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มความได้เปรียบ ในการแข่งขัน ส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการและการลงทุนให้เป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การค้าการลงทุน ด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของประเทศ ภูมิภาคอาเซียนและระดับโลก สนับสนุนการปรับเปลี่ยนรูปแบบ การดำเนินธุรกิจในรูปแบบ B๒C (Business to Consumer) ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมืออาชีพ พัฒนาเครือข่ายศูนย์กระจายสินค้าระดับภูมิภาค (Regional Distribution) เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ ขนส่งแบบถึงผู้รับ (Door-to-Door) และพัฒนาการให้บริการคลังสินค้าพร้อมส่ง (Fulfillment)

(๓) พัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองน่าอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค โดยการจัดทำแผนแม่บทเชิงพื้นที่เพื่อเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาคและขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนแม่บท ที่กำหนด

(๔) พัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมและเมืองเก่า โดยพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว ระบบบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอ มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ความปลอดภัย อนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เมืองเก่า ปัตตานี ยกระดับมาตรฐานการให้บริการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวตามวิถีปกติใหม่ (New Normal) พัฒนา กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาด

(๕) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดนและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายแดนที่มีศักยภาพให้มีบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและได้มาตรฐาน พัฒนาและสนับสนุนรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพมาตรฐานความปลอดภัยภายใต้วิถีปกติใหม่ (New Normal) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว

(๖) พัฒนาและส่งเสริมธุรกิจการค้า การลงทุนบริเวณเมืองชายแดน โดยเร่งรัดการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษราวีวาสให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของภาค เพื่อรองรับการค้าการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวของการค้าการลงทุนบริเวณเมืองชายแดน และการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรเมืองชายแดนและกำหนดมาตรการพิเศษเพื่อจูงใจด้านการลงทุน

๔.๓ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข พัฒนาอาชีพเพื่อยกระดับรายได้โดยเฉพาะครัวเรือนยากจนและผู้ด้อยโอกาส เด็กและเยาวชนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ และพัฒนาวัยแรงงานซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของภาคให้เป็นแรงงานสมรรถนะสูง พัฒนาการให้บริการด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพและทั่วถึงและส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมด้วยวิถีชีวิตที่พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนและสังคมสันติสุข โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(๑) พัฒนาและสนับสนุนยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน โดยการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาให้เป็นแรงงานสมรรถนะสูง และรองรับการทำงานรูปแบบใหม่ จัดทำระบบข้อมูลด้านกำลังคนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนากำลังแรงงานแบบมุ่งเป้า เพื่อให้การผลิตกำลังแรงงานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมการ Re – Skill/Up Skill สาขาอาชีพที่เสี่ยงตกงานให้สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของตลาดแรงงานและสนับสนุนแรงงานที่มีศักยภาพเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

(๒) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสนับสนุนให้เด็กยากจนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพในระดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพที่สอดคล้องกับวิถีปกติใหม่ (New Normal) เพื่อเด็กมีโอกาสเข้าถึงระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพการเรียนในห้องเรียนที่สามารถดูแลสุขภาพอนามัยนักเรียนได้อย่างเข้มงวด (Social Distancing) สนับสนุนการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพเพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูงขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

(๓) ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของประชาชนทุกวัย โดยการสนับสนุนสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดโรค การดูแลสุขภาพของสตรีตั้งครรภ์และทักษะการเลี้ยงดูทารก การพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพบริการของสถานพยาบาลทุกระดับและพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิให้มีคุณภาพและเชื่อมโยงทุกชุมชนและครัวเรือน พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินและระบบส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ การสนับสนุนกิจกรรมสุขภาพให้แก่วัยเด็กและเยาวชน รวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมการรักษาโรคโดยใช้แพทย์ปัจจุบันควบคู่กับการพัฒนาการแพทย์ทางเลือกที่ใช้ภูมิปัญญาแพทย์พื้นบ้าน และการจัดตั้งศูนย์ผลิตสมุนไพรของภาคเพื่อพัฒนาพืชสมุนไพรของท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานผลิต

(๔) ส่งเสริมให้คนในชุมชนใช้วิถีชีวิตแบบยั่งยืน ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ครัวเรือนพึ่งพาตนเองได้ การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติที่สอดคล้องกับขีดความสามารถของระบบนิเวศน์ ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงระบบคุ้มครองทางสังคมและบริการสวัสดิการของรัฐในทุกรูปแบบ ส่งเสริม

ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงานและลดต้นทุนการผลิต

(๕) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพให้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ Startup และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการกระบวนการผลิตและการตลาด เพื่อสร้างสินค้าชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าชุมชน/ตลาดกลางเพื่อรวบรวมและจำหน่ายสินค้า ท้องถิ่นการพัฒนาความร่วมมือกับห้างค้าปลีก ซูเปอร์มาร์เก็ตเพื่อการกระจายสินค้าและผลิตภัณฑ์ ของสถาบันเกษตรกร พัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนให้มีการบริการที่ได้มาตรฐาน ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาชุมชน วิถีชีวิตต่อยอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นของฝากของที่ระลึก รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจชุมชน เป็นต้น

(๖) สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม โดยสร้างความเข้าใจและการยอมรับ ในการอยู่ร่วมกันของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อนุรักษ์ พื้นฟูและรักษาอัตลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่นที่หลากหลาย สนับสนุนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม รวมทั้งสร้างความเข้มแข็ง ของสถาบันทางศาสนาเพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดีงามให้แก่ประชาชน สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความ ไม่สงบในภาค

๔.๔ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

(๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์รองรับการผลิตของภาค โดยเฉพาะทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และใช้ประโยชน์จาก ความหลากหลายทางชีวภาพสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการผลิตและบริการ ส่งเสริมให้มีระบบติดตามเฝ้าระวัง ระบบนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าพรุเพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน

(๒) พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ ลุ่มน้ำเพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจและ สร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำในลุ่มน้ำหลัก (ลุ่มน้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และลุ่มน้ำบางนรา) และพัฒนาระบบโครงข่ายของภาค พัฒนาปรับปรุง ประสิทธิภาพระบบกักเก็บน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย รวมทั้งจัดการ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ จัดทำระบบเฝ้าระวังการเกิดภัยพิบัติและการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟู หลังเกิดภัย

(๓) ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยส่งเสริมให้มีการบูรณาการเพื่อลดความเสี่ยง ของการกัดเซาะชายฝั่งในระยะยาว โดยการวางแผนพัฒนาพื้นที่ทุกระดับเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างในอนาคตส่งผลกระทบต่อภัยพิบัติเพิ่มขึ้น และสนับสนุน การใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดระเบียบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณ พื้นที่ชายฝั่งทะเลและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการภัยเพื่อลดผลกระทบต่อภัยกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง

๔.๕ ตัวอย่างแผนงานสำคัญ

๔.๕.๑ แผนงานพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์แปรรูปเกษตรเป็นสินค้ามูลค่าสูง

(๑) สาระสำคัญ ภาคใต้ชายแดนพึ่งพาการผลิตภาคเกษตรซึ่งส่วนใหญ่มีรูปแบบการผลิตเป็นแบบดั้งเดิม ทำให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำและคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน จำหน่ายเป็นวัตถุดิบหรือแปรรูปขั้นต้นที่มีมูลค่าต่ำ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรขยายการผลิตให้เพียงพอต่อการเป็นวัตถุดิบสู่กระบวนการแปรรูประดับกลางน้ำหรือปลายน้ำเพื่อเป็นสินค้ามูลค่าสูง

(๒) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนงาน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
<ul style="list-style-type: none"> ■ พัฒนาและสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานการผลิต ■ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ■ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน ■ เชื่อมโยงระบบคมนาคมและยกระดับโลจิสติกส์ ■ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร/เกษตรกรรุ่นใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร ■ กำหนดมาตรฐานคุณภาพสินค้าเกษตรอย่างเหมาะสมและมาตรฐานการตรวจสอบผลผลิตการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการตลาดการกระจายสินค้าและการจัดจำหน่าย อาทิ การทำ Platform ออนไลน์ Outlet farm ขยายตลาดใหม่ ๆ ■ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาตราสินค้าเกษตร (Branding) ■ ส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์ภาพจำการรับรู้ของผู้บริโภค
ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
<ul style="list-style-type: none"> ■ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน อาทิ เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ■ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประโยชน์ต่อเนื่องจากผลพลอยได้ของสินค้าเกษตร ■ สนับสนุนมาตรการลงทุนในพื้นที่ ■ พัฒนากำลังแรงงาน โดยการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิต 	*

๔.๕.๒ แผนงานพัฒนาเมืองชายแดนให้เป็นศูนย์กลางเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยวของภาค

(๑) **สาระสำคัญ** ภาคใต้ชายแดนมีศักยภาพด้านที่ตั้งโดยมีพรมแดนและโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงในจังหวัดนราธิวาสกับรัฐกลันตันของประเทศมาเลเซีย และจังหวัดยะลากับรัฐเปรักและรัฐเคดาห์และพัฒนาเมืองชายแดนตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนที่เป็นเมืองการค้าการลงทุนและเมืองท่องเที่ยว และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนราธิวาสและเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เมืองเศรษฐกิจชายแดนมีการเติบโตและเป็นฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงของภาค

(๒) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนงาน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
<ul style="list-style-type: none"> ■ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายคมนาคม และเชื่อมโยงระบบขนส่งสาธารณะให้มีความสะดวกสบายปลอดภัย ■ เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน ■ ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ) ■ พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวรวมทั้งผู้ประกอบการ อาทิ ต่อยอดความรู้ในธุรกิจโลจิสติกส์เพื่อยกระดับ ■ ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน อาทิ เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำสำหรับผู้ประกอบการ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ยกระดับบริการและปลอดภัยสร้างความประทับใจนักท่องเที่ยว ■ พิจารณาระบบบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและการค้าชายแดนโดยเทคโนโลยีสารสนเทศ ■ ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ อาทิ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมเมืองเก่า การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยววิถีชุมชน ■ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการค้าและการท่องเที่ยวชายแดน 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์การค้าและการท่องเที่ยวชายแดน ■ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมกระตุ้นการซื้อขาย อาทิ งานมหกรรมการค้าชายแดน ■ สร้างภาพลักษณ์ การรับรู้ความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจสำหรับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย

๓.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด “ศูนย์กลางการเกษตร การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการค้าชายแดน บนสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งอย่างยั่งยืน”

เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

■ เป้าหมายรวม

การขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคการเกษตร ท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น และการลดความเหลื่อมล้ำ

■ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๑) อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้น
- ๒) สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนลดลง

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด
๒. ส่งเสริมศักยภาพภาคอุตสาหกรรม การค้าการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
๓. พัฒนาภาคการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญา วัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณภาพ
๔. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

ประเด็นการพัฒนาระดับพื้นที่ ๑. พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด

๑. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อลดปัญหาความยากจนของเกษตรกรโดยส่งเสริมการทำเกษตรประณีต เกษตรผสมผสาน เกษตรแปลงใหญ่
- ๒) เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง โดย ส่งเสริมการแปรรูป ยกระดับอุตสาหกรรม และพัฒนาระบบตลาด
- ๓) เพื่อยกระดับความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ โดยการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว)

๒. แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าภาคเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด เช่น ยางพารา ปาล์ม ผลไม้ โดยเน้นการพัฒนาตลอดห่วงโซ่มูลค่าการผลิต
- ๒) ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตเพื่อการพึ่งตนเองโดยส่งเสริมการทำวนเกษตร เกษตรผสมผสาน การปลูกพืชหรือทำปศุสัตว์ร่วมยาง ปาล์มของเกษตรกรที่ทำเกษตรเชิงเดี่ยว เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน
- ๓) การส่งเสริมและยกระดับการเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูปของเกษตรกรรายย่อยสู่การเลี้ยงเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ (โคเนื้อ แพะ ไก่เบตง)
- ๔) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตยางพารา
- ๕) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตปาล์มน้ำมัน
- ๖) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตไม้ผลและมะพร้าว
- ๗) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่ง
- ๘) ยกระดับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลจากวัตถุดิบการเกษตรในพื้นที่
- ๙) พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ให้มีความสามารถแข่งขันได้ ให้เข้าถึงแหล่งทุนและสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับการท่องเที่ยว การค้าชายแดนโดยเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียน

๒. แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเมืองเก่า โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน
 - ๒) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกระแสหลักและการท่องเที่ยวโดยชุมชน ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
 - ๓) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดน เมืองสุโขทัย-ลพบุรีและเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดนที่เชื่อมโยงกับประเทศกลุ่มอาเซียนและกลุ่มประเทศมุสลิม
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าชายแดน**

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับการท่องเที่ยว การค้าชายแดนโดยเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียน

๒. แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการพัฒนาด้านชายแดนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
 - ๒) ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด และพัฒนาเมืองชายแดนเพื่อเชื่อมโยงการตลาดและการท่องเที่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ กลุ่มอาเซียนและกลุ่มประเทศมุสลิม
 - ๓) พัฒนาเมืองสุโขทัย-ลพบุรีและเมืองเบตงให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงานและสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข**

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ทั้งทักษะฝีมือแรงงาน ระดับและคุณภาพการศึกษาโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสร้างสังคมเข้มแข็งยั่งยืนด้วยทุนพหุวัฒนธรรมและการมีระบบสุขภาพที่ดี

๒. แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อประกอบอาชีพ
- ๒) ขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน
- ๓) พัฒนาและสนับสนุนยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน
- ๔) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
- ๕) พัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ
- ๖) สนับสนุนสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดโรค การดูแลสุขภาพของสตรีตั้งครรภ์และทักษะการเลี้ยงดูทารก
- ๗) สนับสนุนให้กีฬาเป็นฐานในการสร้างวิถีชีวิตเพื่อสุขภาพ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและแก้ปัญหาสังคม

- ๘) ส่งเสริมลดปริมาณขยะจากต้นทางเพื่อนำไปสู่ Zero Waste
 ๙) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์
 ๑๐) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๓.๓ แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “เศรษฐกิจมั่นคง การค้าเฟื่องฟู นราน่าอยู่ มุ่งสู่สันติสุขอย่างยั่งยืน”
 พันธกิจ (Mission)

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ

๒. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

๓. เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

๔. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป้าหมายรวม

๑) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาสขยายตัวเพิ่มขึ้น

๒) ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของจังหวัดนราธิวาสลดลง

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนราธิวาสขยายตัวเพิ่มขึ้น

๒) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของจังหวัด

นราธิวาสลดลง

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

- ๑) พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปภาคการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร
- ๒) ส่งเสริมศักยภาพภาคอุตสาหกรรม การค้าการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
- ๓) พัฒนาภาคการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณภาพ
- ๔) พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนและแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ
- ๕) เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข
- ๖) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปภาคการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร

๑. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อยกระดับการผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร
- ๒) เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร
- ๓) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตรเพื่อสนับสนุนให้การพัฒนา มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง

๒. แนวทางการพัฒนา

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๒) ส่งเสริมการแปรรูป การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร และการสร้างตราสินค้า
- ๓) เสริมสร้างความเข้มแข็งและยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนภาคการเกษตร
- ๕) พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรและช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่หลากหลาย
- ๖) บริหารจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมศักยภาพภาคอุตสาหกรรม การค้าการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

๑. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อเพิ่มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- ๒) เพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนบนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอัตลักษณ์ท้องถิ่น
- ๓) เพื่อพัฒนาความพร้อมของพื้นที่ สร้างบรรยากาศส่งเสริมการค้า การลงทุนอุตสาหกรรมเพื่อมุ่งสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่ดีและทันสมัย

๒. แนวทางการพัฒนา

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และเพิ่มมูลค่าการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐาน

๒) ยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชน

๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก โครงข่ายคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์

๔) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด ขยายช่องทางการค้าเชื่อมโยงทั้งตลาดภายในและระหว่างประเทศ บนฐานเศรษฐกิจดิจิทัล

๕) พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเมืองการค้าชายแดน

๖) ส่งเสริมการค้าการลงทุนและสนับสนุนธุรกิจการค้าชายแดนและระหว่างประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาภาคการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญา วัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณภาพ

๑. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวและบริการของนราธิวาส

๒) เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานอัตลักษณ์และวิถีไทย

๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ กระจายรายได้และผลประโยชน์จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างสมดุล

๒. แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๒) ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการรูปแบบใหม่ที่มีความเชื่อมโยงกับทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓) พัฒนาสินค้าและบริการการท่องเที่ยวโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น

๔) พัฒนานุเคราะห์ด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยว

๕) พัฒนาระบบข้อมูลเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวและส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๑. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต สมรรถนะแรงงาน รายได้ การศึกษาและสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข

๒) เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับชุมชน

๓) เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

๒. แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา

๒) ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะของประชาชนทุกวัย

๓) สร้างโอกาสแก่ผู้สูงวัย ผู้ด้อยโอกาส กลุ่มเปราะบาง ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

๔) สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม

๕) สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน

๖) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคเพื่อหนุนเสริมคุณภาพชีวิตแก่ประชาชน

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเข้มแข็งให้กับชุมชน
บนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข**

๑. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน
- ๒) เพื่อส่งเสริมความสามัคคี ความปรองดอง สมานฉันท์ ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- ๓) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนในการจัดการตนเองให้มีความปลอดภัยสงบเรียบร้อยและมีความมั่นคงในพื้นที่

๒. แนวทางการพัฒนา

- ๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ปฏิบัติ
- ๒) ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีความปลอดภัยสงบเรียบร้อยและมีความมั่นคง
- ๓) ส่งเสริมความสามัคคี ความปรองดอง สมานฉันท์ ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- ๔) เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย
- ๕) ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
- ๖) ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ
เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน**

๑. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่ออนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืน
- ๒) เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยง ความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๓) เพื่อบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและสมดุล

๒. แนวทางการพัฒนา

- ๑) เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน
- ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบและแหล่งน้ำต้นทุน
- ๓) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๔) เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันภัยพิบัติและภัยธรรมชาติ
- ๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน และการอนุรักษ์พลังงาน
- ๖) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา
 วิสัยทัศน์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา
 “บริการสาธารณะครอบคลุม เศรษฐกิจมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง ท้องถิ่นพัฒนานำสังคมสู่ความยั่งยืน”

(๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนา ๗ ด้าน

(๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์

- ๑.๑ บุกเบิก สร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมทางบก ทางน้ำ สะพาน เขื่อน ระบบระบายน้ำ
- ๑.๒ สร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค
- ๑.๓ จัดทำผังเมืองรวมจังหวัด ผังเมืองและผังตำบล
- ๑.๔ พัฒนาและปรับปรุงระบบจราจร
- ๑.๕ จัดให้มีไฟฟ้าและระบบโทรคมนาคมอย่างทั่วถึง

(๒) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย ๗ กลยุทธ์

- ๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพแบบยั่งยืนให้กับประชาชน
 ในท้องถิ่น
- ๒.๒ ส่งเสริมงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
- ๒.๓ ส่งเสริมการศึกษาทั้งใน นอกระบบและตามอัธยาศัย โดยสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- ๒.๔ สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพ
- ๒.๕ ส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย การกีฬา และนันทนาการ
- ๒.๖ ส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมและป้องกันโรค รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข
- ๒.๗ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๓) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์

๓.๑ ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการเมือง การปกครองระบบประชาธิปไตย

๓.๒ พัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตลอดจนการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

๓.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

๓.๔ ส่งเสริมให้ผู้นำศาสนาเข้ามามีบทบาทเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแก้ปัญหาความมั่นคง

(๔) ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว

ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์

๔.๑ ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุนในท้องถิ่น และเมืองชายแดน

๔.๒ ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจชุมชน และผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น

๔.๓ ส่งเสริมการค้าออนไลน์ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม

๔.๔ ส่งเสริมให้ประชาชนยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๕ ส่งเสริมโครงการตามแนวพระราชดำริ

๔.๖ พัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

(๕) ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์

๕.๑ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๓ ปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชนและเมือง

๕.๔ จัดทำระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสีย

๕.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน

(๖) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์

๖.๑ ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบทอดจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม

๖.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์บุคคล

๖.๓ เสริมสร้างและทำนุบำรุงศาสนา ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

๖.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์โบราณวัตถุและโบราณสถานในท้องถิ่น

๖.๕ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชนและประชาชน

(๗) ด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์

๗.๑ พัฒนาความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรในองค์กร

๗.๒ พัฒนาปรับปรุงจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนสถานที่ในการปฏิบัติงาน

๗.๓ พัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

๗.๔ ปรับปรุงและสร้างระบบการให้บริการที่ทันสมัย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๗.๕ ส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานเพื่อการบริการประชาชน

๗.๖ พัฒนาส่งเสริมระบบการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินงานขององค์กร

๕. นโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย ๙ นโยบาย ดังนี้

๑. ด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
๒. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต
๓. ด้านการศึกษา
๔. ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การส่งเสริมอาชีพ และการสร้างรายได้
๕. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ
๖. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย
๗. ด้านการกีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยว
๘. ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๙. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายด้านที่ ๑ ด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

เพื่อให้การปฏิบัติงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงมีนโยบายในการขับเคลื่อน ดังนี้

๑. สนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
๒. บริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล วาระแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด
๓. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง
๔. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ความเข้มแข็งทางสังคมเพื่อพลังในการพัฒนาจังหวัด
ในลักษณะพหุภาคี
๕. ปรับปรุงโครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ให้พร้อมที่จะรองรับการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ในเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด และคุ้มค่า
๖. ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการประชาชน โดยการจัดให้มีบุคลากรและเครื่องมือที่เหมาะสมทันสมัย เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาและบริการประชาชนในพื้นที่ให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วทันท่วงที โดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการ
๗. การให้มีบริการด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ
๘. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ระบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเกิดผลเป็นรูปธรรม เช่น การสนับสนุนโครงการพัฒนาที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่าง
๙. ยึดหลักการบริหารในระบบคุณธรรม และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

นโยบายด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นการสร้างรากฐานของระดับการดำรงชีวิตของคนให้ดีขึ้นสร้างให้เกิดมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนี้

๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บตามอัตรภาพ โดยการร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
๒. ส่งเสริมและสนับสนุน ประชาชนจังหวัดนราธิวาส ก้าวสู่สังคมแห่งคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างให้เกิดความเสมอภาคในสังคม เกิดความรู้สึกลดอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีโอกาส ในการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาชุมชนและสังคมให้มีคุณภาพ
๔. ส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยติดเตียง
๕. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและองค์กรภาคประชาสังคม
๖. ส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์เพื่อสุขภาพพลานามัยของเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส
๗. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์ เพื่อป้องกันการระบาดของโรค โดยบูรณาการ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๘. การบูรณาการร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ดำเนินการโครงการรณรงค์ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่เพื่อป้องกันมิให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติด

นโยบายด้านที่ ๓ ด้านการศึกษา

เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องสัมพันธ์กับความต้องการของบุคคล ชุมชน และสังคมได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ โดยจะดำเนินการ ดังนี้

๑. สนับสนุนการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา สร้างการเรียนรู้ ให้กับชุมชน และประชาชนในท้องถิ่น
๒. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกประเภททั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพ
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนการวางรากฐานการศึกษาให้มีคุณภาพในทุกระดับ
๕. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการเปิดโอกาสการเรียนรู้ตลอดเวลา ตามแนวทางการศึกษารูปแบบใหม่
๖. ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายช่องทางและโอกาส เข้าถึงการศึกษารูปแบบใหม่

นโยบายด้านที่ ๔ ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การส่งเสริมอาชีพ และการสร้างรายได้

เพื่อให้กระบวนการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องยาวนาน มีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดหรือขจัดปัญหาความยากจน

๑. สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาตามโอกาสและความเหมาะสมของพื้นที่ มีการวางแผน กำหนดมาตรการรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ ด้วยท้องถิ่นและชุมชน

๒. ส่งเสริมสนับสนุนการตลาด การค้า การลงทุนในท้องถิ่น และเมืองชายแดน ทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านตากใบ ด้านบูเก๊ะตา และด้านสุโขทัย-ลก ตลอดถึงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาส

๓. พัฒนาอาชีพโดยมุ่งเน้นให้มีการรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพผลิตสินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยใช้กลไกตลาดนำการผลิต และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ ยุคใหม่ให้สามารถพัฒนาแอปพลิเคชัน นวัตกรรม สินค้าและบริการที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้บริโภคและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่ผลิตภัณฑ์

๔. ส่งเสริมให้ประชาชนทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เพื่อให้ประชาชน สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕. สนับสนุนการเปิดโอกาสและขยายช่องทางการสร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

๖. ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพัฒนาอาชีพ พัฒนาฝีมือแรงงาน เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ของท้องถิ่น สร้างรายได้เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ด้วยตนเอง

๗. ส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรม สร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจด้วยความคิดสร้างสรรค์ สร้างรายได้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

๘. ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการจำหน่ายสินค้าเกษตรกรรมทุกรูปแบบ และการจัดให้มีตลาดเกษตรเป็นศูนย์กลางของจังหวัดนราธิวาส

นโยบายด้านที่ ๕ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

เพื่อให้การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รองรับการ ขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดในอนาคต จึงมีนโยบาย ดังนี้

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ อย่างต่อเนื่องและ เป็นระบบโดยดำเนินการทั้งมิติของการแก้ปัญหาและการวางแผนพัฒนาเพื่อรองรับอนาคต

๒. ส่งเสริมให้มีระบบการคมนาคม และการขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้การคมนาคมและการขนส่งสินค้ามีความสะดวกรวดเร็ว และ กระจายความเจริญไปทุกพื้นที่

๓. การลงพื้นที่สำรวจปัญหาความเดือดร้อนในการสัญจร การขาดแคลนน้ำดิบ ระบบประปา และไฟฟ้าตามที่มีการร้องทุกข์โดยเร่งด่วนและเร่งรัดประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๔. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคและการเกษตร ให้พอเพียงและทั่วถึง

๕. สนับสนุนการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและการรักษาความสงบเรียบร้อย

นโยบายด้านที่ ๖ ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

เพื่อให้การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

ของบ้านเมือง อันจะเป็นการมุ่งส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นและชุมชนมีมาตรฐานความเป็นอยู่ ที่ดีขึ้นจึงมีนโยบาย ดังนี้

๑. สนับสนุนและส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นในพื้นที่

๒. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

๓. เครือข่ายชุมชน ผู้นำศาสนามีความเข้มแข็งและมีบทบาทความเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบ

๔. เพิ่มศักยภาพในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

๕. บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในทุกมิติ เพื่อให้ประชาชนเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

๖. ส่งเสริมให้ประชาชนมีหลักยึดและวิถีชีวิตบนฐานของหลักธรรมทางศาสนา และอยู่ร่วมกันบนความหลากหลายของประเพณี และวัฒนธรรมด้วยความสงบเรียบร้อยและสันติสุขอย่างยั่งยืน

นโยบายด้านที่ ๗ ด้านการกีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยว

เพื่อให้เกิดการพัฒนายกระดับด้านกีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว นันทนาการ การท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานสูงขึ้นและพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการ จึงมีนโยบาย ดังนี้

๑. พัฒนาและจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ เพื่อบริการประชาชนอย่างทั่วถึง

๒. สนับสนุนและส่งเสริมการสร้างสังคมกีฬาและนันทนาการให้พัฒนาสู่กีฬาอาชีพ

๓. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการฝึกทักษะการกีฬาให้แก่เด็กและเยาวชนสู่ความเป็นเลิศ

๔. สนับสนุนส่งเสริมการแข่งขันกีฬาและสร้างจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชน และประชาชนรักการออกกำลังกายใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และห่างไกลยาเสพติดตลอดจนพัฒนาปรับปรุงสนามกีฬาและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

๕. พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงรุก เชิงสุขภาพ เชิงกีฬา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงวิถีชุมชน และเชิงนิเวศน์ โดยรักษาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้เกิดความยั่งยืน

๖. สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการและกีฬา สนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยวในเมืองรอง เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นกลไกในการกระตุ้นเศรษฐกิจสู่ท้องถิ่น

๗. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรชุมชน และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ให้สำนึกในการเป็นชุมชนเจ้าบ้านเพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น

๘. เปิดเส้นทางคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

๙. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เช่น ฝึกอบรมให้ความรู้มัคคุเทศก์ท้องถิ่น

นโยบายด้านที่ ๘ ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
 เพื่อให้ขับเคลื่อนกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้ประชาชนทำหน้าที่พิทักษ์ปกป้อง สืบสานศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น และให้สิทธิแก่ชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงมีนโยบาย ดังนี้

๑. สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเยาวชนและประชาชนเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมบนวิถีชีวิตที่หลากหลายให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาทุกศาสนา
๓. ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ตามวิถีท้องถิ่น
๔. ส่งเสริมสนับสนุนร่วมสืบสานขนบธรรมเนียมและประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๕. ส่งเสริมและอนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรมอันดีงาม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ยั่งยืนตลอดไป
๖. สนับสนุนส่งเสริมให้มีการบำรุงรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่ออนุรักษ์ ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้
๗. เสริมสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีอันดีงาม ทำนุบำรุง โบราณวัตถุ โบราณสถานในท้องถิ่น ให้เกิดคุณค่าและมูลค่าต่อท้องถิ่น
๘. ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน อันเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อให้ศิลปะพื้นบ้านได้มีโอกาสถ่ายทอดความงดงามไปยังประชาชนและเยาวชนเพื่อการศึกษาเรียนรู้และสืบทอด ต่อไป
๙. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ท้องถิ่นดำเนินกิจกรรมร่วมกับองค์กรต่างๆ ทำงานอย่างบูรณาการเพื่อให้เกิดความตระหนักในการดำเนินกิจกรรมในด้านศาสนา การฟื้นฟูจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนราธิวาสอย่างมีคุณค่าและภาคภูมิใจ
๑๐. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยปราชญ์ท้องถิ่น

นโยบายด้านที่ ๙ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้เกิดการดูแลและพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเจตนารมณ์ในการมุ่งมั่น ที่จะอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ อากาศ แร่ธาตุ ทะเล และชายฝั่งบนพื้นฐานของความสมดุลของธรรมชาติ เพื่อเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาแบบยั่งยืน จึงมีนโยบายดังนี้

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนจัดทำสื่อการวางแผนการจัดการขยะแบบครบวงจร เพื่อให้ประชาชนจังหวัดนราธิวาส มีความรู้ ความเข้าใจ สร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างจิตสำนึก ในการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะ

๔. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการรวมใจจิตอาสาในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
ในการร่วมปลูกป่าอนุรักษ์และป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

๕. ส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

(๒) ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

วิสัยทัศน์องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

“บริการสาธารณะครอบคลุม มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจมั่นคง ประชาชนอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ๗ ด้าน ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าประสงค์

๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสาธารณสุขปโภคสาธารณสุขการ ระบบจราจรได้มาตรฐาน
ครอบคลุมและทั่วถึง

๒. ระบบผังเมืองเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ผังการพัฒนาเมือง ท้องถิ่น และชุมชนได้มาตรฐาน

ตัวชี้วัด : จำนวนโครงการที่ดำเนินการด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสาธารณสุขปโภค

สาธารณสุขการ ระบบจราจร การพัฒนาผังเมือง ท้องถิ่นและชุมชน

คำเป้าหมาย

๑. การดำเนินโครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนและระบบจราจรในความรับผิดชอบขององค์การ
บริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ไม่ต่ำกว่า ๘ สายทาง ต่อปี

๒. การดำเนินโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสาธารณสุขปโภคสาธารณสุขการที่เกินศักยภาพ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี เมื่อเทียบกับจำนวนโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น

๓. การดำเนินโครงการเพื่อสนับสนุนด้านการวางและปรับปรุงผังเมืองรวม
อย่างน้อย ๑ โครงการต่อปี

กลยุทธ์

๑. บุกเบิก สร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมทางบก ทางน้ำ สะพาน เขื่อน
ระบบระบายน้ำ

๒. สร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค

๓. จัดทำผังเมืองรวมจังหวัด ผังเมืองและผังตำบล

๔. พัฒนาและปรับปรุงระบบจราจร

๕. จัดให้มีไฟฟ้าและระบบโทรคมนาคมอย่างทั่วถึง

๒) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

เป้าประสงค์ : ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพและความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าตลอดช่วงชีวิต

ตัวชี้วัด : จำนวนโครงการที่ดำเนินการด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การสังคมสงเคราะห์ การส่งเสริมการศึกษา การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด การส่งเสริมสุขภาวะอนามัยและการสาธารณสุข

ค่าเป้าหมาย

๑. การดำเนินโครงการด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การส่งเสริมอาชีพ การสังคมสงเคราะห์ การส่งเสริมการศึกษา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี เมื่อเทียบกับจำนวนโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. การดำเนินโครงการด้านระบบบริการสาธารณสุข การส่งเสริมสุขภาพ การกีฬาและนันทนาการ อย่างน้อย ๕ โครงการต่อปี

๓. การดำเนินโครงการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างน้อย ๕ โครงการต่อปี

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพแบบยั่งยืนให้กับประชาชนในท้องถิ่น

๒. ส่งเสริมงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

๓. ส่งเสริมการศึกษาทั้งใน นอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วม

ในการจัดการศึกษา

๔. สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๕. ส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย การกีฬา และนันทนาการ

๖. ส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมและป้องกันโรค รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพและพัฒนาระบบบริการ

สาธารณสุข

๗. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๓) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

เป้าประสงค์

๑. ชุมชนเข้มแข็ง สังคมมีความสมานฉันท์ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒. ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาคความมั่นคง

๓. ท้องถิ่นมีศักยภาพและความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ตัวชี้วัด : จำนวนโครงการที่ดำเนินการด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษา

ความสงบเรียบร้อย

ค่าเป้าหมาย : การดำเนินโครงการด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี เมื่อเทียบกับจำนวนโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการเมือง การปกครองระบบประชาธิปไตย

๒. พัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตลอดจนการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

๔. ส่งเสริมให้ผู้นำศาสนาเข้ามามีบทบาทเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแก้ปัญหาคความมั่นคง

๔) ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์

๑. ระบบเศรษฐกิจชุมชน การค้า การลงทุนในท้องถิ่นและการค้าชายแดน ขยายตัวมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

๒. ประชาชนประยุกต์ใช้แนวทางตามโครงการพระราชดำริและมีศักยภาพในการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. การท่องเที่ยวชุมชน ท้องถิ่นมีความพร้อม มีคุณค่า ได้มาตรฐานและยั่งยืน

ตัวชี้วัด : จำนวนโครงการที่ดำเนินการด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว

ค่าเป้าหมาย : การดำเนินโครงการที่ดำเนินการด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี เมื่อเทียบกับจำนวนโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุนในท้องถิ่นและเมืองชายแดน

๒. ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจชุมชน และผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น

๓. ส่งเสริมการค้าออนไลน์ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม

๔. ส่งเสริมให้ประชาชนยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๕. ส่งเสริมโครงการตามแนวพระราชดำริ

๖. พัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

๕) ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

๑. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู อย่างมีประสิทธิภาพ คงความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

๒. ภูมิทัศน์ในชุมชนเมืองและท้องถิ่น มีความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าอยู่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น

๓. การกำจัดขยะสิ่งปฏิกูลตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสียมีการบริหารจัดการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

๔. ประชาชนให้ความสำคัญกับการใช้พลังงานทดแทนโดยสามารถพัฒนาให้เป็นพลังงานหลัก

ตัวชี้วัด : การดำเนินโครงการด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงภูมิทัศน์ ระบบกำจัดขยะสิ่งปฏิกูล ระบบบำบัดน้ำเสียและการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน

ค่าเป้าหมาย

๑. การดำเนินโครงการด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างน้อย ๕ โครงการต่อปี

๒. การดำเนินโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชนและเมือง อย่างน้อย ๓ โครงการต่อปี

๓. การดำเนินโครงการด้านการบริหารจัดการขยะและบำบัดน้ำเสียอย่างน้อย ๑ โครงการต่อปี

๔. การดำเนินโครงการด้านส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน อย่างน้อย ๑ โครงการต่อปี

กลยุทธ์

๑. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. ปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชนและเมือง
๔. จัดทำระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสีย
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน

๖) ด้านศิลป วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น**เป้าประสงค์**

๑. ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี โบราณวัตถุ และโบราณสถานได้รับการอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่ท้องถิ่น
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์บุคคลได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ
๓. เด็ก เยาวชนและประชาชนมีหลักคิดที่ถูกต้องเป็นพลเมืองที่ดีของท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

๑. การดำเนินโครงการเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี โบราณวัตถุและโบราณสถาน
๒. การดำเนินโครงการเพื่อการยกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์บุคคล
๓. การดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเด็ก เยาวชนและประชาชน

ค่าเป้าหมาย

๑. การดำเนินโครงการเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี โบราณวัตถุและโบราณสถาน อย่างน้อย ๓ โครงการต่อปี
๒. การดำเนินโครงการเพื่อการยกย่องเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์บุคคล อย่างน้อย ๒ โครงการต่อปี
๓. การดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเด็ก เยาวชนและประชาชน อย่างน้อย ๓ โครงการต่อปี

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบทอดจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์บุคคล
๓. เสริมสร้างและทำนุบำรุงศาสนา ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์โบราณวัตถุและโบราณสถานในท้องถิ่น
๕. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชนและประชาชน

๗) ด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล**เป้าประสงค์**

๑. โครงสร้างองค์กรมีความคล่องตัว เครื่องมือเครื่องใช้ทันสมัย ระบบการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์ โปร่งใส ได้มาตรฐานตามหลักธรรมาภิบาล
๒. ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสะดวกทันสมัยตรงตามความต้องการ
๓. บุคลากรยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชนมีการพัฒนาตนเองตามเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ

ตัวชี้วัด

๑. การดำเนินโครงการเพื่อปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล ระบบการให้บริการที่ทันสมัย การจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติงาน และระบบการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินงานขององค์กร

๒. การประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชน

ค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนโครงการที่ดำเนินการเพื่อปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล การจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติงานและการประชาสัมพันธ์เผยแพร่การดำเนินงานขององค์กร ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี เมื่อเทียบกับจำนวนโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. พัฒนาปรับปรุงจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนสถานที่ในการปฏิบัติงาน

๓. พัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

๔. ปรับปรุงและสร้างระบบการให้บริการที่ทันสมัย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๕. ส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานเพื่อการบริการประชาชน

๖. พัฒนาส่งเสริมระบบการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินงานขององค์กร

กลยุทธ์

๑. พัฒนาความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรในองค์กร

๒. พัฒนาปรับปรุงจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนสถานที่ในการปฏิบัติงาน

๓. พัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

๔. ปรับปรุงและสร้างระบบการให้บริการที่ทันสมัย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๕. ส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานเพื่อการบริการประชาชน

๖. พัฒนาส่งเสริมระบบการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินงานขององค์กร

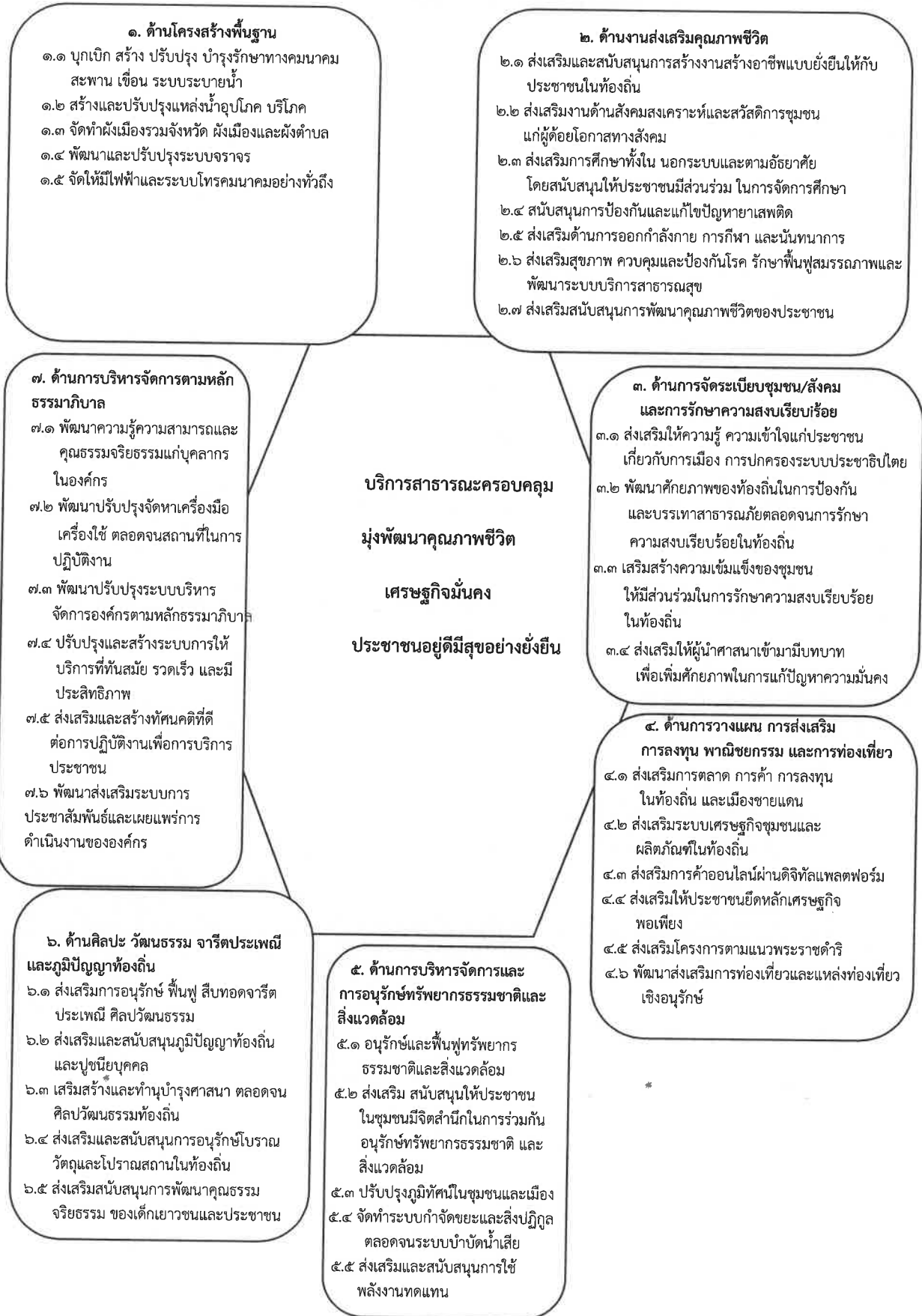
จุดยืนทางยุทธศาสตร์

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส มีจุดยืนทางยุทธศาสตร์ คือ การดำเนินการจัดบริการ สาธารณะให้ครอบคลุมทุกด้านเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง โดยใช้ยุทธศาสตร์ การพัฒนาทั้ง ๗ ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/ สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลป วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะพัฒนาโครงสร้างองค์กรให้มีความคล่องตัว เครื่องมือเครื่องใช้ทันสมัย มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้วยความโปร่งใส ได้มาตรฐานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน

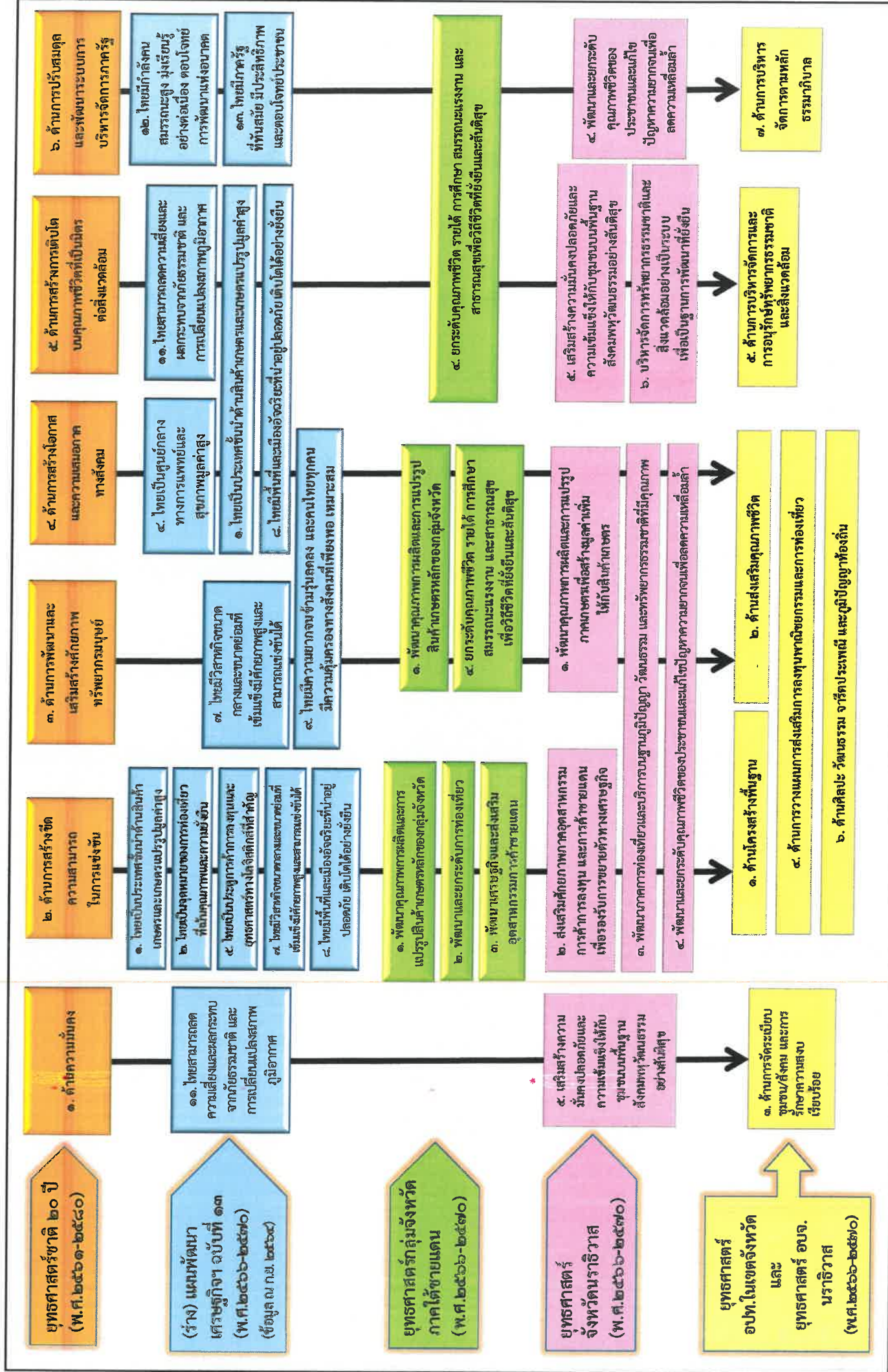
*

*

กลยุทธ์การพัฒนายุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

๑. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดำเนินการตามแนวทาง บุกเบิก สร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาทางคมนาคมทางบก ทางน้ำ สะพาน เขื่อน ระบบระบายน้ำ สร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค จัดทำผังเมืองรวมจังหวัด ผังเมืองและผังตำบล พัฒนาและปรับปรุงระบบจราจร จัดให้มีไฟฟ้าและระบบโทรคมนาคมอย่างทั่วถึง มีความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

๑) เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๒) เชื่อมโยงกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมวดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมวดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค หมวดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้ และหมวดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

๓) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ด้านที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค ด้านที่ ๒ พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ด้านที่ ๓ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข และด้านที่ ๔ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

๔) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว และประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าชายแดน

๕) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๒ ส่งเสริมศักยภาพภาคอุตสาหกรรมการค้า การลงทุน และการค้าชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๓ พัฒนาภาคการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญา วัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณภาพ และประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๔ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๖) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ด้านที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๒. ยุทธศาสตร์ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ดำเนินการตามแนวทาง ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพแบบยั่งยืนให้กับประชาชนในท้องถิ่น ส่งเสริมงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ส่งเสริมการศึกษาทั้งใน นอกระบบและตามอัธยาศัย โดยสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย การกีฬา และนันทนาการ ส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมและป้องกันโรค รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ และพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน มีความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

๑) เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และด้านที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๒) เชื่อมโยงกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็งมีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้ และหมายเหตุที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๓) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ด้านที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค ด้านที่ ๒ พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ด้านที่ ๓ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข และด้านที่ ๔ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

๔) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัดและประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงานและสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข

๕) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปภาคเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๓ พัฒนาภาคการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญา วัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณภาพ และประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๔ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๖) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ด้านที่ ๒ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

๓. ยุทธศาสตร์ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

ดำเนินการตามแนวทาง ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ระบบประชาธิปไตย พัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตลอดจนการรักษา ความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อย ในท้องถิ่น ส่งเสริมให้ผู้นำศาสนาเข้ามามีบทบาทเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแก้ปัญหาความมั่นคง มีความ เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

- ๑) เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง
- ๒) เชื่อมโยงกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุ ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๓) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ด้านที่ ๒ พัฒนา เมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศ เพื่ออนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน และด้านที่ ๓ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืน และสันติสุข
- ๔) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็น การพัฒนาจังหวัด ที่ ๕ เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐาน สังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข
- ๕) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด นราธิวาส ด้านที่ ๓ ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

ดำเนินการตามแนวทาง ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุนในท้องถิ่นและเมืองชายแดน ส่งเสริมระบบ เศรษฐกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น ส่งเสริมการค้าออนไลน์ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม ส่งเสริมให้ประชาชน ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมโครงการตามแนวพระราชดำริ และพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวมดังนี้

- ๑) เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีด ความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และด้านที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๒) เชื่อมโยงกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุ ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมายเหตุ ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมาย ของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมายเหตุที่ ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและ ยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญ หมายเหตุที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้ หมายเหตุที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัย

เติบโตได้อย่างยั่งยืน และหมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๓) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ด้านที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค ด้านที่ ๒ พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศ เพื่อบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ด้านที่ ๓ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข และด้านที่ ๔ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

๔) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าชายแดน และประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงานและสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข

๕) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปภาคเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ ส่งเสริมศักยภาพภาคอุตสาหกรรมการค้าการลงทุน และการค้าชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจ ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๓ พัฒนาภาคการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญา วัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณภาพ และประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๔ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๖) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ด้านที่ ๔ ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

๕. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการตามแนวทาง อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชนและเมือง จัดทำระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสีย และส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน มีความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวมดังนี้

๑) เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒) เชื่อมโยงกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมุดหมาย ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัยเติบโตได้อย่างยั่งยืน และหมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ด้านที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค และด้านที่ ๔ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาค และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

๔) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงานและสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข

๕) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๕ เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข และประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๖ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ด้านที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. ยุทธศาสตร์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ดำเนินการตามแนวทาง ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบทอดจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์บุคคล เสริมสร้างและทำนุบำรุงศาสนา ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์โบราณวัตถุและโบราณสถานในท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเด็ก เยาวชนและประชาชน มีความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวมดังนี้

๑) เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และด้านที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๒) เชื่อมโยงกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมวดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมวดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญ หมวดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็งมีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้ หมวดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัยเติบโตได้อย่างยั่งยืน และหมวดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

๓) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ด้านที่ ๓ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงานและสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข

๔) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริม

อุตสาหกรรมการค้าชายแดน และประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะ แรงงานและสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข

๕) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปภาคเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ ส่งเสริมศักยภาพภาคอุตสาหกรรมการค้าการลงทุน และการค้าชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๓ พัฒนาภาคการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญา วัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณภาพ และประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๔ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๖) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ด้านที่ ๖ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๗. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ดำเนินการตามแนวทางพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรในองค์กร พัฒนาปรับปรุงจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสถานที่ในการปฏิบัติงาน พัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล ปรับปรุงและสร้างระบบการให้บริการที่ทันสมัย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานเพื่อการบริการประชาชน และพัฒนาส่งเสริมระบบการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินงานขององค์กร มีความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

๑) เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๒) เชื่อมโยงกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายความว่า ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต และหมายความว่า ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน

๓) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ด้านที่ ๔ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงานและสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนด้วยทุนพหุวัฒนธรรม และการมีระบบสุขภาพที่ดี

๔) เชื่อมโยงกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๕) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๔ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

๖) เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ด้านที่ ๗ ด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

(๓) การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑) การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

การวิเคราะห์ศักยภาพ

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส (SWOT) ดังนี้

จุดแข็ง (Strange)

S๑	มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่ครอบคลุมทั้งทางบก ทางน้ำและทางอากาศ
S๒	มีสนามบินที่เอื้อต่อการพัฒนาให้เชื่อมโยงกับพื้นที่ต่างๆ
S๓	นโยบายผู้บริหารท้องถิ่นให้การส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน
S๔	พื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการประกอบอาชีพและการพัฒนา
S๕	มีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
S๖	มีการส่งเสริมการศึกษาในทุกระดับ
S๗	มีสถานบริการด้านสุขภาพครอบคลุมทุกตำบล
S๘	อปท.มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาเสพติด
S๙	อปท.มีนโยบายในการส่งเสริมด้านการกีฬา
S๑๐	มีกำลังประชาชน องค์กรจากภาครัฐ ทั้งในและนอกเขตเมือง เช่น ชคต. ชรบ. และอกรม. รวมทั้งมีการเพิ่มกำลัง อส. ในเขตเมืองเพื่อดูแลความสงบเป็นกรณีพิเศษ
S๑๑	มีชายแดนติดต่อประเทศมาเลเซีย และมีด่านชายแดน ๓ ด่าน ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว การบริการ การลงทุนและการค้าชายแดน
S๑๒	เป็นแหล่งผลิตสินค้าชุมชน/สินค้า OTOP ที่หลากหลายและมีผลผลิตทางการเกษตรที่ขึ้นชื่อ
S๑๓	มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย และมีชื่อเสียงเป็นที่ต้องการของตลาด
S๑๔	มีศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
S๑๕	มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ เช่น เชิงนิเวศ เชิงวัฒนธรรม
S๑๖	มีสถานบริการด้านสาธารณสุขที่เชื่อมโยงไร้รอยต่อทุกระดับ
S๑๗	มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมตลอดถึงผลการดำเนินงานให้ประชาชนรับรู้
S๑๘	มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย เช่น ป่าพรุ ป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน แร่ทอง ดินขาว
S๑๙	มีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะ วัฒนธรรมที่หลากหลาย เช่น มัสยิด ๓๐๐ ปี พุทธมณฑลเขากง เป็นต้น
S๒๐	มีภาษาและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน
S๒๑	มีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดั้งเดิมมีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์
S๒๒ *	มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น *
S๒๓	บุคลากรมีโอกาสในการพัฒนาตนเองในด้านการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเอื้อต่อการปฏิบัติงาน
S๒๔	มีบุคลากรและเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยเอื้อต่อการบริการประชาชน
S๒๕	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลังและมีความใกล้ชิด และเข้าใจบริบทของท้องถิ่น

จุดอ่อน (Weakness)

W๑	ถนนในพื้นที่ส่วนใหญ่ชำรุด และไม่ได้มาตรฐาน
W๒	ขาดการจัดระบบจราจรเพื่อความสะดวกและปลอดภัยของผู้ใช้ถนน
W๓	ขาดแคลนแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค ในช่วงฤดูแล้ง ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรคุณภาพต่ำ
W๔	ขาดการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย ประสิทธิภาพสูง มาใช้ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร
W๕	ขาดแคลนแพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางในการรักษาผู้ป่วยเฉพาะโรค
W๖	ขาดการส่งเสริมด้านการกีฬา
W๗	ขาดการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ไม่เอื้อต่อการท่องเที่ยว
W๘	ขาดการประสานความร่วมมือภายในองค์กร
W๙	สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ทำให้ประชาชนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ
W๑๐	คุณภาพการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
W๑๑	ระบบการสื่อสารไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่เป็นอุปสรรคต่อการประสานงานด้านความมั่นคง
W๑๒	ประชาชนในพื้นที่ขาดความรู้ในการป้องกันสาธารณสุขภัย
W๑๓	การรวมกลุ่มผลผลิตยังไม่เข้มแข็ง และขาดการบริหารจัดการผลผลิต
W๑๔	ผู้ประกอบการด้านการเกษตร วิสาหกิจชุมชน ขาดความรู้ในเรื่องของการผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐาน การบรรจุภัณฑ์ การบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์สินค้า และการผลิตสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
W๑๕	มีการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า เนื่องจากความไม่ชัดเจนของแนวเขตพื้นที่และเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน
W๑๖	ประชาชนขาดความรู้และขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
W๑๗	ศักยภาพของเกษตรกรด้านเทคโนโลยีด้านการผลิตและการแปรรูปมีน้อย การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การเกษตรไม่เข้มแข็ง
W๑๘	เศรษฐกิจขยายตัวในระดับต่ำ เนื่องจากการเกษตรขาดองค์ความรู้ ขาดการใช้เครื่องมือที่ทันสมัย
W๑๙	ประชาชนวัยแรงงานว่างงานเพราะเลือกงาน และขาดแหล่งประกอบการด้านอุตสาหกรรมโรงงาน รองรับแรงงาน ขาดแรงงานที่มีทักษะ
W๒๐	ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า
W๒๑	ปัญหาด้านสาธารณสุข ประชาชนขาดความรู้ด้านสุขลักษณะอนามัย
W๒๒	ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่และความไม่มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผู้ประกอบการไม่กล้าเข้ามาลงทุนในพื้นที่ โดยเฉพาะการลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ทำให้ประชาชนมีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และทำให้ระบบเศรษฐกิจในจังหวัดนราธิวาสไม่เติบโตเท่าที่ควร
W๒๓	มีการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า เนื่องจากความไม่ชัดเจนของแนวเขตพื้นที่และเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน
W๒๔	สถานที่ท่องเที่ยวทั้งในด้านเชิงนิเวศ และเชิงวัฒนธรรม ขาดการดูแล ชำรุด แหล่งท่องเที่ยวไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์เท่าที่ควร โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวไม่ได้มาตรฐานการท่องเที่ยว

โอกาส (Opportunity)

๐๑	นโยบายการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เอื้อต่อการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๐๒	นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเฉพาะนโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๐๓	นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญในการสนับสนุนงบประมาณ ภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๐๔	รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นวาระแห่งชาติ
๐๕	รัฐบาลมีนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ นโยบายการพัฒนาเมืองต้นแบบในพื้นที่ชายแดนใต้ อำเภอเบตง อำเภอหนองจิก และ อำเภอสุไหงโก-ลก
๐๖	ปริมาณความต้องการอาหารของประชากรโลกเพิ่มขึ้น และมีนโยบายเรื่องความมั่นคงด้านอาหารของกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง (อาหารฮาลาล)
๐๗	รัฐบาลมีนโยบายและให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ป่าสาละบาลา พรุโตะแดง เทือกเขาบูโด - สุไหงปาดี
๐๘	หน่วยงานในพื้นที่มุ่งเน้นการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน
๐๙	รัฐบาลประกาศให้การแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ
๐๑๐	ความทันสมัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การเข้าถึงการเรียนรู้ทำได้ง่ายขึ้น
๐๑๑	การประสานความร่วมมือเรื่องการบรรเทาสาธารณภัยระหว่างประเทศ (ไทย-มาเลเซีย) อย่างต่อเนื่องทำให้สามารถขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ
๐๑๒	พื้นที่มีระบบส่งเสริมสินค้าชุมชน
๐๑๓	ภาครัฐให้การสนับสนุนงบประมาณโครงการด้านเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการพระราชดำริ เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ศูนย์การศึกษาการพัฒนาพิภพหอง
๐๑๔	กระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่
๐๑๕	มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีภารกิจโดยตรงในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและมีการบูรณาการงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๐๑๖	มีพิพิธภัณฑ์เมืองนราธิวาส เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ สังคม และวิถีชีวิตของชาวนราธิวาส
๐๑๗	มีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (มนร.) และวิทยาลัยชุมชนจังหวัดนราธิวาสเพื่อรองรับโอกาสทางการศึกษา
๐๑๘	มีศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา เป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์
๐๑๙	หน่วยงานมีหลักธรรมาภิบาลใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พัฒนาระบบสำหรับการปฏิบัติงาน เช่น ระบบ e-plan ระบบ e-laas เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

อุปสรรค (Threat)

T๑	ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนของนักลงทุน นักท่องเที่ยว ขาดความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
T๒	ระบบโทรคมนาคมและระบบชลประทานยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่
T๓	ความแปรปรวนทางภูมิอากาศทำให้มีผลต่อการเกษตร (ฝนแล้ง น้ำท่วม)
T๔	การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ทำให้ปัญหาเสพยาเสพติดไม่สามารถควบคุมได้และมีแนวโน้ม เพิ่มสูงขึ้น
T๕	ขาดความต่อเนื่องของนโยบายรัฐบาล ทำให้นโยบายด้านการพัฒนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปรับเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบในด้านความเชื่อมั่นและการกำหนดทิศทางของการลงทุน
T๖	การส่งเสริมของภาครัฐไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน
T๗	ปัญหาการเมืองระดับชาติทำให้การพัฒนาขาดความต่อเนื่อง
T๘	ขาดการบูรณาการด้านข้อมูลในระดับพื้นที่ ทำให้การพัฒนาไม่ต่อเนื่อง
T๙	สภาพภูมิอากาศแปรปรวนทำให้เสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น ไฟป่า น้ำท่วม ดินถล่ม
T๑๐	การเดินทางผ่านชายแดนไทย - มาเลเซียมีขั้นตอนมากไม่สะดวก ทำให้เกิดความล่าช้าในการเดิน ทางผ่านแดน
T๑๑	การลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ต้องอาศัยภาครัฐช่วยบริหารจัดการทำให้ระบบเศรษฐกิจ ไม่เติบโต
T๑๒	ปัจจัยการผลิตภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง
T๑๓	ขาดตลาดรองรับสินค้า
T๑๓	ไม่สามารถควบคุมแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองไม่ถูกต้องตามกฎหมายได้
T๑๔	ปัญหาดินเสื่อมโทรม ดินเปรี้ยว
T๑๕	ปัญหาไฟไหม้ป่าพรุในวงกว้าง ทำให้ผลผลิตปาล์มเสียหายและทำให้ระบบนิเวศน์มีความเสียหาย
T๑๖	เด็กและเยาวชนรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกมาปฏิบัติ ทำให้ลัทธิวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
T๑๗	ปัญหาโรคอุบัติใหม่ ที่ควบคุมได้ไม่ถ่วงถึง
T๑๘	การครอบงำทางวัฒนธรรมของข้อมูลข่าวสารไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต ทีวี สื่อทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนค่านิยมมีผลกระทบต่อปรับเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต

๓.๒) การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

๑) การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์เศรษฐกิจโลกในปัจจุบันเกิดภาวะเศรษฐกิจโลกที่ถดถอย ส่งผลให้ราคาสินค้า
การเกษตร ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศไทยปรับตัวลดลงอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นข้าว ยางพารา
มันสำปะหลัง ทำให้เกษตรกรขาดรายได้ กำลังซื้อไม่มี ทำให้เงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจมีไม่มากพอเป็นปัจจัย ที่
ทำให้เศรษฐกิจของไทยชะลอตัวตามไปด้วย ยางพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชายแดนภาคใต้
มีราคาตกต่ำมาโดยตลอด ซึ่งแน่นอนว่าผลพวงจากปัญหาดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ
ของภูมิภาคและท้องถิ่นโดยรวมอย่างแน่นอน เพราะเมื่อราคายางตกต่ำ เกษตรกรผลิตยางออกจำหน่ายได้
ราคาต่ำกว่าต้นทุนการผลิต ย่อมสร้างความเดือดร้อนให้กับเกษตรกรเป็นอย่างมาก เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่
มีฐานะยากจน มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ทำให้ครอบครัวมีฐานะยากจนลง ความเป็นอยู่ลำบากยิ่งขึ้น

ไม่มีเงินเพียงพอที่จะมาใช้จ่ายการทำธุรกรรมต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจจะน้อยลง ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจะลดลง ส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจซบเซาลงด้วย

๒) การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมในพื้นที่ ประเด็นปัญหาทางสังคมจะเห็นได้ชัดเจนจากภาพการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ความไม่มั่นคงในการประกอบอาชีพ รวมทั้งด้านความปลอดภัย สิ่งเหล่านี้เป็นผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ภายในชุมชน ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านชีวิต ด้านอาชีพ ด้านทรัพย์สิน ด้านจิตใจ ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมชุมชนต่างศาสนา วัฒนธรรม ที่อยู่ร่วมกันมาด้วยความหวาดระแวง ไม่ไว้วางใจในภาครัฐ นำไปสู่ฐานของความคิดที่ขัดแย้งกัน รัฐบาลต้องปรับรูปแบบการปกครองในพื้นที่ที่มีวัฒนธรรมพิเศษให้เหมาะสมกับยุคสมัยและสถานการณ์ที่ควรจะเป็น ชุมชนทุกชุมชนมีส่วนต่อการปกป้องวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อกำหนดทิศทางของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

การเมืองไทยในปัจจุบัน อยู่ในระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญและประชาธิปไตยระบบรัฐสภา ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประมุขของรัฐบาล และพระมหากษัตริย์ซึ่งทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญเป็นประมุขแห่งรัฐ ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันละกัน ส่วนฝ่ายตุลาการเป็นอิสระจากอีกสองฝ่าย การบริหารประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายประโยชน์สูงสุดต่อประเทศและประชาชน จำเป็นต้องมีนโยบายสาธารณะที่ดี และกระบวนการจัดการนโยบายต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ นโยบายของรัฐบาลในยุคปัจจุบัน ซึ่งผลกระทบจากการกำหนดนโยบายและการบริหารงานของรัฐบาล ย่อมจะตกแก่ประชาชนทั่วไป คือ ประชาชนทุกคนต่างต้องการสิ่งจำเป็นพื้นฐาน คือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การกินดีอยู่ดีและการมีสิทธิเสรีภาพ ผลความสำเร็จของนโยบายที่กำหนดไว้จะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนมากที่สุด การจัดสรรแบ่งปันทรัพยากรที่มีอยู่ในสังคมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์และประชาชนอย่างเป็นธรรมมีประสิทธิภาพและยึดถือคุณธรรมในการดำเนินการ

ความเชื่อมโยงและการวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

จากข้อมูลสถานการณ์ภายนอกมีปัจจัยด้านที่เป็นประโยชน์และเอื้อต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นได้ เช่น นโยบายรัฐบาล ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะนโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบกับจังหวัดนราธิวาส ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ด้วยความพร้อมทั้งด้านแหล่งท่องเที่ยวภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลาย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีด้านชายแดน ๓ ด้านสำคัญที่ทำให้การค้าเกิดการลงทุนระหว่างชายแดน (ไทย - มาเลเซีย) มีสนามบินที่เอื้อต่อการขนส่ง และภายใต้นโยบายเศรษฐกิจสามเมือง (หนองจิก เบตง สุโงโกลก) จากสถานการณ์ภายนอกข้างต้นที่ผ่านมาสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยการก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางหลักที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดรับผิดชอบจำนวน ๔๑ สายทาง ติดตั้งป้ายจราจรเส้นทางสายสำคัญให้มีความชัดเจนอำนวยความสะดวกต่อการคมนาคมให้มีความพร้อมและมาตรฐานเพื่อจะเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมกับเส้นทางหลวงที่เป็นโครงข่ายคมนาคมรองรับการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ได้ในระดับหนึ่งแต่อุปสรรค คือ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีที่ผ่านมา ๆ มาไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตามองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็ใช้เงินสะสมที่มีอยู่ส่วนหนึ่งมาสมทบเพื่อให้การดำเนินการสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ มีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมทั้งจังหวัด เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน สามารถรับรู้ปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่และแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด มีอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะในการจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยในการจัดทำบริการสาธารณะจำเป็นจะต้องมีการกำหนดกรอบแนวทาง เพื่อใช้เป็นทิศทางในการดำเนินงาน และต้องคำนึงถึงความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกรอบทิศทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด โดยในการกำหนดทิศทาง/ประเด็นการพัฒนา องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสได้เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนกำหนดภายใต้การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ด้านปัจจัยภายใน เช่น ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านผังเมือง ด้านเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ประเด็นสถานการณ์ภายนอกที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวทาง/กรอบทิศทางของแผนพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนได้ทำการวิเคราะห์ความพร้อมและศักยภาพของบุคลากร/ประชาชน องค์กรเครือข่ายต่าง ๆ งบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบการบริหารจัดการ ระเบียบกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินการจัดระบบบริการสาธารณะ ประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาบุคลากรในสังกัดให้มีทักษะความรู้ ความสามารถ มีการเสริมสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด ตลอดจนการพัฒนารายได้ ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อเสริมสร้างองค์กรให้มีความเข้มแข็ง เมื่อองค์กรเข้มแข็งก็สามารถดำเนินการจัดระบบบริการสาธารณะได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้การจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่มั่นคง